

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
GMINNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI
GMINY KOBIERZYCE

Kobierzyce, marzec 2024 r.

Opracowanie pt.

Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce

zostało przygotowane na zlecenie **Gminy Kobierzyce**

przez firmę:

Instytut Badawczy IPC sp. z o.o.

ul. A. Ostrowskiego 9

53-238 Wrocław

www.instytut-ipc.pl

w składzie autorskim:

mgr inż. Marek Karłowski

Spis treści

1. Podstawa formalno-prawna	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	16
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	17
5. Analiza oddziaływania na środowisko	18
5.1 Istniejący stan środowiska.....	18
5.1.1. Położenie, warunki naturalne, klimat.....	18
5.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne	19
5.1.3. Powietrze atmosferyczne	26
5.1.4 Klimat akustyczny	28
5.1.5 Promieniowanie elektromagnetyczne	29
5.1.6 Gospodarka odpadami	30
5.1.7 Ochrona przyrody i bioróżnorodność.....	30
5.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona krajobrazu.....	34
5.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	36
5.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	37
5.3.1 Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.....	37
5.3.2 Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym	39
5.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	40
5.4.1 Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska	40
5.4.2 Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska	40
5.5 Charakterystyka planowanych przedsięwzięć.....	41
5.6. Wpływ postanowień dokumentu na środowisko oraz proponowane działania kompensujące	55
5.7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	67
5.8 Podsumowanie oddziaływania na środowisko.....	72

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	74
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	75
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.....	77
9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	78
10. Literatura i materiały źródłowe	81
11. Spis rysunków i tabel	82

1. Podstawa formalno-prawna

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094), przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektowanego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 i art.52 ust.1.i 2 ustawy OOS i zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa i analizuje:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe

i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

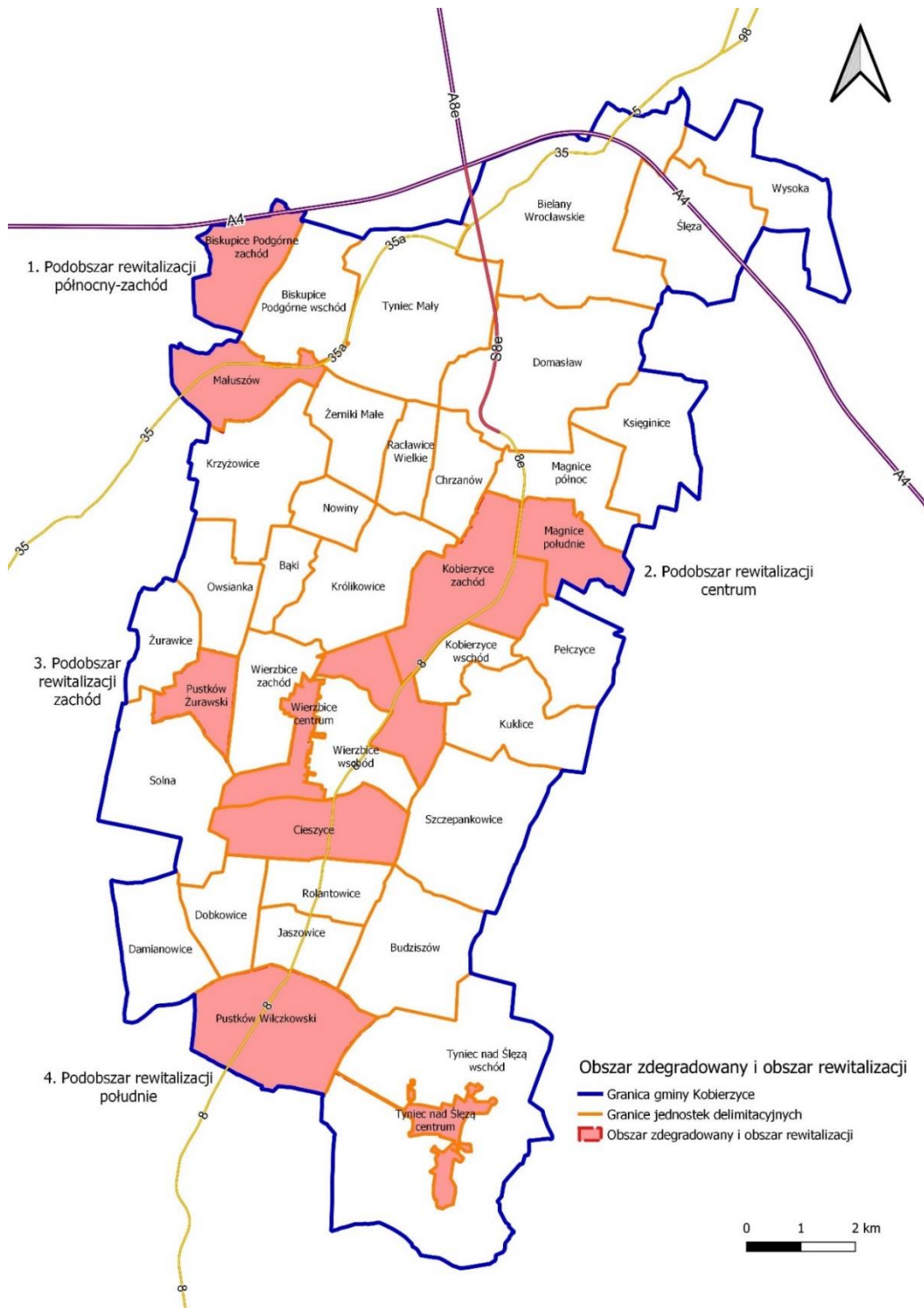
Gmina Kobierzyce przystępuje do przeprowadzenia rewitalizacji zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278).

Rewitalizacja jest procesem przemian przestrzeni gminy, w której stwierdzono koncentrację problemów, w szczególności o charakterze społecznym. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony **uchwałą Nr XLVIII/939/2023 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Kobierzyce w dniu 22.06.2023 r.**

Obszar rewitalizacji wyznaczony został na podstawie diagnozy delimitacyjnej i potwierdzony został w toku prowadzonych konsultacji społecznych. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że w skład obszaru rewitalizacji wchodzi cztery podobszary:

1. Podobszar rewitalizacji północny-zachód (Biskupice Podgórne zachód, Małuszów),
2. Podobszar rewitalizacji centrum (Magnice południe, Kobierzyce zachód, Wierzbice centrum, Cieszyce),
3. Podobszar rewitalizacji zachód (Pustków Żurawski),
4. Podobszar rewitalizacji południe (Pustków Wilczkowski, Tyniec nad Ślężą centrum).

MAPA 1. OBSZAR ZDEGRADOWANY I OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE KOBIERZYCE

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Wg danych Urzędu Gminy Kobierzyce z 2021 r. obszar rewitalizacji zamieszkały był przez 5273 osoby (25,2% ludności gminy) i miał powierzchnię 2897,0542 ha (19,48% powierzchni gminy).

TABELA 1. PODSTAWOWE DANE OPISUJĄCE OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE KOBIERZYCE

Lp.	Nazwa podobszaru	Liczba mieszkańców (stan 31.12.2021)	Powierzchnia (ha)	Uzasadnienie
1.	Podobszar rewitalizacji północny-zachód (Biskupice Podgórne zachód, Małuszów)	282	537,5304	Na podobszarze stwierdzono występowanie negatywnych zjawisk społecznych, w tym starzenie się społeczeństwa, długotrwała choroba oraz depopulacja. Na podobszarze stwierdzono występowanie problemów poza społecznych, w tym: hałas, uciążliwe sąsiedztwo terenów przemysłowych, deficyt terenów zielonych, brak miejsc dla aktywności społecznych.
2.	Podobszar rewitalizacji centrum (Magnice południe, Kobierzyce zachód, Wierzbice centrum, Cieszyce)	3321	1528,1506	Na podobszarze stwierdzono występowanie negatywnych zjawisk społecznych, w tym starzenie się społeczeństwa, długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo oraz częściowo depopulacja. Na podobszarze stwierdzono występowanie problemów poza społecznych, w tym: hałas, zły stan powietrza, uciążliwe sąsiedztwo terenów przemysłowych, deficyt terenów zielonych, jak też lokalizacja obiektów komunalnych o złym stanie technicznym oraz niedostosowanie obiektów szkolnych do standardów dostępności.
3.	Podobszar rewitalizacji zachód (Pustków Żurawski)	822	167,8938	Na podobszarze stwierdzono występowanie negatywnych zjawisk społecznych w tym: długotrwała choroba oraz uzależnienia. Na podobszarze stwierdzono występowanie problemów poza społecznych, w tym: zły stan powietrza, deficyt terenów zielonych oraz niedostosowanie obiektów szkolnych do standardów dostępności.
4.	Podobszar rewitalizacji południe (Pustków Wilczkowski, Tyniec nad Ślężą centrum)	848	663,4794	Na podobszarze stwierdzono występowanie negatywnych zjawisk społecznych, w tym niski poziom edukacji, ubóstwo oraz starzenie się społeczeństwa. Na podobszarze stwierdzono występowanie problemów poza społecznych, w tym: niski poziomu przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, hałas, deficyt terenów zielonych, niedostosowanie obiektów szkolnych do standardów dostępności oraz brak sieci kanalizacyjnej.

Lp.	Nazwa podobszaru	Liczba mieszkańców (stan 31.12.2021)	Powierzchnia (ha)	Uzasadnienie
	RAZEM OBSZAR REWITALIZACJI	5273	2897,0542	-

W części postulatywnej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce wskazano cele oraz kierunki rewitalizacyjne dla każdego z podobszarów rewitalizacji.

TABELA 2. CELE I KIERUNKI REWITALIZACJI W GMINIE KOBIERZYCE

Kierunek działania	1. Podobszar rewitalizacji północny-zachód (Biskupice Podgórne zachód, Małuszów)	2. Podobszar rewitalizacji centrum (Magnice południe, Kobierzyce zachód, Wierzbice centrum, Cieszycze)	3. Podobszar rewitalizacji zachód (Pustków Żurawski)	4. Podobszar rewitalizacji południe (Pustków Wilczkowski, Tyniec nad Ślężą centrum)
Cel 1. Wzmocnienie integracji społecznej				
1.1. Rozwijanie i kształtowanie polityki społecznej, w tym polityki senioralnej, ukierunkowanej na integrację społeczną i przeciwdziałanie dziedziczeniu problemów.	X	X	X	X
1.2. Wykorzystanie potencjału oświaty do integracji społecznej.	X	X	X	X
1.3. Podnoszenie poziomu edukacji i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym ze szczególnymi potrzebami.		X	X	X
Cel 2. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji				
2.1. Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni mieszkaniowych i publicznych.	X	X	X	X
2.2. Poprawa stanu technicznego dróg i chodników.	X	X	X	X
2.3. Poprawa funkcjonalności	X	X	X	X

Kierunek działania	1. Podobszar rewitalizacji północny-zachód (Biskupice Podgórne zachód, Małuszów)	2. Podobszar rewitalizacji centrum (Magnice południe, Kobierzyce zachód, Wierzbice centrum, Cieszyce)	3. Podobszar rewitalizacji zachód (Pustków Żurawski)	4. Podobszar rewitalizacji południe (Pustków Wilczkowski, Tyniec nad Ślężą centrum)
komunikacji w obrębie obszaru rewitalizacji, w tym rozwój powiązań rowerowych.				
2.4. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej.	-	-	-	X
2.5. Poprawa bezpieczeństwa publicznego, np. poprzez rozbudowę i modernizację oświetlenia, tworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych.	X	X	X	X
Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej				
3.1. Zwiększenie atrakcyjności i dostępności wydarzeń i inicjatyw realizowanych na podobszarze rewitalizacji.	X	X	X	X
3.2. Zachowanie i wzmocnienie potencjału dziedzictwa kulturowego w kształtowaniu wizerunku obszaru rewitalizacji.	X	X	X	X
3.3. Nadanie nowych lub wzmocnienie istniejących funkcji społecznych i kulturalnych bazujących na potencjale istniejących obiektów i przestrzeni publicznych, wpływających na wzrost aktywności społecznej.	X	X	X	X

Kierunek działania	1. Podobszar rewitalizacji północny-zachód (Biskupice Podgórne zachód, Małuszów)	2. Podobszar rewitalizacji centrum (Magnice południe, Kobierzyce zachód, Wierzbice centrum, Cieszyce)	3. Podobszar rewitalizacji zachód (Pustków Żurawski)	4. Podobszar rewitalizacji południe (Pustków Wilczkowski, Tyniec nad Ślężą centrum)
3.4. Rozwój infrastruktury społecznej wpływającej na aktywność społeczną.	X	X	X	X
Cel 4. Ochrona środowiska i rozwój zielonej infrastruktury				
4.1. Zwiększenie odporności na zjawiska kryzysowe wywołane przez zmiany klimatu, w szczególności zwiększanie zdolności przestrzeni do zatrzymywania wody.	X	X	X	X
4.2. Zwiększenie powierzchni, poprawa jakości i dostępności do terenów zielonych.	X	X	X	X
4.3. Działania na rzecz ograniczenia niskiej emisji, między innymi poprzez inwestycje wymiany źródeł ciepła, termomodernizacje i ograniczenie ruchu pojazdów spalinowych.	X	X	X	X
4.4. Zwiększanie świadomości społecznej na rzecz ochrony środowiska i przyrody.	X	X	X	X

Zakres interwencji Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce wyznaczają przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Analiza zapisów treści przedsięwzięć jest kluczowa dla oceny skutków realizacji programu na środowisko.

TABELA 3. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W GMINIE KOBIERZYCE

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Cel	Dominujący wymiar	Lokalizacja (podobszar)
1A	Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na obszarze rewitalizacji (Kobierzyce, Pustków Żurawski, Pustków Wilczkowski)	Gmina Kobierzyce	1	Społeczny	2,3,4
2A	Lepszy start dla przedszkolaków z obszaru rewitalizacji (Kobierzyce)	Gmina Kobierzyce	1	Społeczny	2
3A	Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na trasie Wierzbice – Królikowice na odcinku Małuszów - Krzyżowice - Żerniki Małe	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcyjny	1,2
4A	Budowa infrastruktury obsługującej podróży z parkingiem typu Park&Ride w miejscowości Kobierzyce	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcyjny	2
5A	Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z drogami dla pieszych i rowerów oraz infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcyjny	2
6A	Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz drogą dla rowerów na odcinku Solna – Pustków Żurawski – Żurawice	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcyjny	3
7A	Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzyce, Sołectwo Wierzbice	3	Przestrzenno-funkcyjny	2
8A	Rewaloryzacja przyrodnicza zabytkowego parku w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	3	Przestrzenno-funkcyjny	2
9A	Zagospodarowanie terenu parku w Pustkowie Żurawskim	Gmina Kobierzyce	3	Przestrzenno-funkcyjny	3
10A	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Pustków Żurawski	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Przestrzenno-funkcyjny	3
11A	Modernizacja boiska uniwersalnego wielozadaniowego w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim, Gmina Kobierzyce,	3	Przestrzenno-funkcyjny	4
12A	Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” realizowany na obszarze rewitalizacji.	Gmina Kobierzyce	4	Techniczny	1,2,3,4
13A	Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce realizowany na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	4	Techniczny	1,2,3,4
1B	Działania na rzecz seniorów z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1	Społeczny	1,2,3,4
2B	Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1	Społeczny	1,2,3,4
3B	Program motywujący do leczenia osoby z problemem alkoholowym z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1	Społeczny	1,2,3,4
4B	Szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1	Społeczny	1,2,3,4
5B	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	1	Przestrzenno-funkcyjny	2
6B	Warsztaty językowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych zamieszkałych na terenie miejscowości Wierzbice	Sołectwo Wierzbice, Gmina Kobierzyce	1	Społeczny	2
7B	Zajęcia z języka angielskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	1	Społeczny	3

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Cel	Dominujący wymiar	Lokalizacja (podobszar)
8B	Zajęcia wspierające rozwój uczniów w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	1	Społeczny	4
9B	Teatr w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	1	Społeczny	4
10B	Zajęcia sportowe w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	1	Społeczny	4
11B	Budowa dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	1,2,3,4
12B	Rozbudowa oświetlenia drogowego na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	1,2,3,4
13B	Budowa dróg dla pieszych w miejscowości Małuszów, Biskupice Podgórne	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	1
14B	Przebudowa drogi powiatowej nr 1959D w miejscowości Magnice	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	2
15B	Aleja Topolowa w Magnicach	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	2
16B	Budowa drogi w Magnicach	Gmina Kobierzyce	2	Techniczny	2
17B	Zagospodarowanie terenu szkoły w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcjonalny	2
18B	Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcjonalny	4
19B	Budowa remizy strażackiej w Pustkowie Wilczkowskim	Gmina Kobierzyce	2	Przestrzenno-funkcjonalny	4
20B	Wycieczki integrująco-krajoznawcze prowadzone na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji	Kobierzycki Ośrodek Kultury	3	Społeczny	1,2,3,4
21B	Integracyjne warsztaty wewnętrzne na obszarze rewitalizacji	Kobierzycki Ośrodek Kultury	3	Społeczny	1,2,3,4
22B	Cykl warsztatów łączących pokolenia na obszarze rewitalizacji	Kobierzycki Ośrodek Kultury	3	Społeczny	1,2,3,4
23B	Budowa świetlicy w Biskupcach Podgórnych	Gmina Kobierzyce	3	Przestrzenno-funkcjonalny	1
24B	Budowa świetlicy w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	3	Przestrzenno-funkcjonalny	2
25B	Budowa skateparku w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzyce, Sołectwo Wierzbice	3	Przestrzenno-funkcjonalny	2
26B	Modernizacja placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Przestrzenno-funkcjonalny	3
27B	Zajęcia taneczne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Społeczny	3
28B	Modernizacja ogrodzenia wokół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Przestrzenno-funkcjonalny	3
29B	Budowa boiska do siatkówki w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	3	Przestrzenno-funkcjonalny	4
30B	Opracowanie i zamontowanie tablic informacyjnych o historii miejscowości Tynec nad Ślężą	Gmina Kobierzyce, organizacje społeczne	3	Społeczny	4
31B	Zagospodarowanie terenów zielonych na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	4	Środowiskowy	1,2,3,4
32B	Przedsięwzięcia proekologiczne i przyrodnicze w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	4	Środowiskowy	1,2,3,4
33B	Przedsięwzięcia proekologiczne i przyrodnicze w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	4	Środowiskowy	1,2,3,4

UWAGA: A – LISTA PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, B – LISTA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce wpisuje się w cele i priorytety ustalone w Strategii Rozwoju Gminy Kobierzyce do 2030 roku. Warto podkreślić, iż na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są ważne dla Gminy Kobierzyce funkcje, w tym administracyjna, oświatowa, komunikacyjna (m. in. przebieg dróg krajowych) oraz związana z aktywnością społeczną i kulturalną.

Główną spójność pomiędzy GPR a Strategią zapewniają zapisy odnoszące się do dwóch celów strategicznych (1. Cel strategiczny: Wzrost jakości życia mieszkańców oparty na integracji, współdziałaniu i oddolnej aktywności oraz 2. Cel strategiczny: Odpowiedzialne i inteligentne gospodarowanie zasobami środowiskowymi).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce jest spójny z założeniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobierzyce, zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XXXVI/418/2009 z dnia 28 sierpnia 2009 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XIV/304/12 z dnia 23 listopada 2012 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr IV/38/15 z dnia 21 stycznia 2015 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr VI/66/15 z dnia 27 marca 2015 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XVI/266/16 z dnia 22 kwietnia 2016 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XVIII/330/16 z dnia 19 sierpnia 2016 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XXV/475/17 z dnia 28 kwietnia 2017 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XXXIX/756/18 z dnia 8 czerwca 2018 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XI/228/2019 z dnia 20 września 2019 r., zmienionym uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XXI/413/2020 z dnia 21 sierpnia 2020 r., zmienionym zarządzeniem zastępczym Wojewody Dolnośląskiego nr 1/2023 z dnia 14 lutego 2023r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce wskazuje na istotne znaczenie części przestrzeni obszaru rewitalizacji dla harmonijnego i zrównoważonego rozwoju.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu** – w GPR przewidziano realizację działań związanych pośrednio ze wsparciem aktywności gospodarczej. Jest to związane przede wszystkim z podnoszeniem jakości przestrzeni publicznych oraz rozwojem usług czasu wolnego. Sprzyjać to będzie również rozwojowi usług generowanych przez przedsiębiorców. Brak jest jednak przy tym bezpośrednich powiązań z tym celem.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych** – w GPR przewidziano realizację działań realizowanych na rzecz wzmocnienia potencjału edukacyjnego, jak też oferty czasu wolnego, w tym kultury, sportu i rekreacji. Ponadto przewidziano realizację działań, które wspierać będą osoby zagrożone marginalizacją, w tym kierowane będą do osób starszych.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego** – w GPR przewidziano realizację działań wzmocniających aktywność społeczną, m. in. poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz rozwój aktywności przyczyniających się do podnoszenia integracji społecznej. Ważną grupą odbiorców są seniorzy, dzieci i młodzież.
- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa**

kulturowego – w GPR przewidziano działania związane z ochroną środowiska, m.in. wspierające niskoemisyjną gospodarkę, rozwijające zeroemisyjną i niskoemisyjną komunikację publiczną, wspierające pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych, przyczyniające się do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

- W odniesieniu do celu strategicznego SRWD 2030 pod nazwą **5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu** – w GPR przewidziano działania związane z rozwojem komunikacji publicznej.

3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zgodnie z artykułem **52 ust. 1 ustawy OOŚ** informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce obejmuje zestaw celów strategicznych, podporządkowane im kierunki działań oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Analizując oddziaływania na środowisko dokonano przeglądu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, czyli najbardziej szczegółowych zapisów dokumentu.

Ocenę oddziaływania przeprowadzono zgodnie z **artykułem 51 ust. 2 ustawy OOŚ**. **W prognozie zawarto wszystkie elementy, jakie powinna zawierać wg Ustawodawcy.**

Kluczowym elementem Prognozy jest odpowiedź na pytanie: czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko?

Poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne przeanalizowano w szczególny sposób pod kątem wpływu i oddziaływania na poszczególne „ustawowe” elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Dokonano analizy prawdopodobieństwa występowania oddziaływań na środowisko, czas trwania, zasięg, częstotliwości, odwracalność, a także prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych i prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Oceniono stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć, a także powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach. Dokonano analizy przydatności w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Oceniono powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

Każde z zadań oceniane było pod kątem występowania oddziaływań bezpośrednich, np. wynikających z charakteru prac inwestycyjnych, jak również oddziaływań pośrednich – długoterminowych, wynikających z charakteru danego przedsięwzięcia.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

System monitorowania opierać będzie się zasadniczo na ocenie postępów wdrażania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji. Punktem odniesienia będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Konieczne jest zatem zbieranie informacji nt. statusu ujętych w programie przedsięwzięć. Punktem odniesienia jest jednocześnie przyjęty harmonogram realizacji tych przedsięwzięć. Monitorowanie postępów wdrażania założeń programu odbywać się będzie zgodnie z systemem monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Programu na środowisko polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz w przypadku przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w ramach indywidualnych zamówień. Wyniki pomiarów muszą odnosić się do obszaru objętego dokumentem. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Programu na środowisko prowadzony był w cyklu trzyletnim, podobnie jak to przyjęto przy ocenie aktualności i stopnia realizacji całości programu.

5. Analiza oddziaływania na środowisko

5.1 Istniejący stan środowiska

5.1.1. Położenie, warunki naturalne, klimat

Gmina Kobierzyce położona jest w centralnej części województwa dolnośląskiego w sąsiedztwie Wrocławia. Pod względem administracyjnym wchodzi w skład powiatu wrocławskiego. Obejmuje swym zasięgiem 33 wsie zgrupowane w 33 sołectwach, a największe to: Bielany Wrocławskie, Kobierzyce, Wysoka, Tyniec Mały. Graniczy od wschodu z gminami Siechnice i Żórawina, od zachodu z gminą Sobótka, od południa z gminami Jordanów Śląski i Borów a od północy z gminami Wrocław i Kąty Wrocławskie (północny-zachód).

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski wg J. Kondrackiego, obszar gminy Kobierzyce położony jest w obrębie następujących jednostek:

- megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa
 - prowincja: Niż Środkowoeuropejski
 - podprowincja: Niziny Środkowopolskie
 - makroregion: Nizina Śląska
 - mezoregion: Równina Wrocławska.

Teren Gminy Kobierzyce ma charakter równinny, przechodzący miejscami w rzeźbę falistą lub nieco wyższe pagórki. Najwyższy punkt o rzędnej 194,8 m n.p.m. znajduje się w południowej części Gminy, pomiędzy Pustkowem Wilczkowskim, a Damianowicami. Najniższy znajduje się natomiast w dolinie rzeki Ślęzy, na wschód od Bielan Wrocławskich a jego wysokość wynosi 121,1 m n.p.m. Najbardziej urozmaiconą morfologią charakteryzuje się południowa i południowo-zachodnia część Gminy, gdzie deniwelacje terenu dochodzą od 20 do 45 m.

Niemal całą powierzchnię gminy Kobierzyce pokrywają utwory czwartorzędowe, które podścielone są piaskami i iłami trzeciorzędowymi. W dolinach rzek utwory holoceniowe występują w postaci żyznych mad, piasków lub namulów torfiastych. Na tym podłożu powstały urodzajne gleby.

Wartość rolnicza gleb w gminie Kobierzyce jest wysoka. Występują tu czarnoziemy, gleby brunatne i pseudobielicowe, a w dolinach rzecznych niewielkie powierzchnie mad. Największe obszary zajmują czarnoziemy obejmujące tereny płaskie. Na słabo zaznaczonych wyniesieniach występują gleby brunatne. Kompleksy gleb chronionych dla rolnictwa (klasa bonitacyjna I-III) są podstawowym obszarem objętym ochroną środowiska przyrodniczego. Stanowią one ok. 85,5% powierzchni gruntów w gminie Kobierzyce.

Gminę Kobierzyce zalicza się do regionu nadodrzańskiego wrocławsko - legnickiego, najcieplejszego na Dolnym Śląsku. Średnia temperatura roczna waha się w granicach 8-8,7 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura 18,8 °C), a najzimniejszym jest styczeń (średnia temperatura - 1,1 °C). Zima trwa średnio 70-80 dni, wiosna 60-70 dni, jesień 50-60 dni, lato 100-110 dni. Częstotliwość wiatrów jest zmienna. Przeważają wiatry zachodnie i południowo zachodnie. Opady roczne wahają się

w granicach 585-592 mm. Najwięcej opadów przypada na lipiec. Opady śnieżne stanowią 14% rocznej sumy opadów. Pokrywa śnieżna zalega poniżej 40 dni w roku - najkrócej w Polsce. Okres wegetacyjny - z temperaturą powyżej 5 °C - trwa około 220-227 dni, a okres bezzimia do 300 dni.¹

5.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć rzeczna Gminy Kobierzyce jest dość uboga. Teren należy w całości do dorzecza Odry i odwadniany jest przez jej lewobrzeżny dopływ Ślężę (lewy dopływ Odry, powierzchnia dorzecza 971,7 km²). Tylko niewielka część Gminy odwadniana jest przez dopływy rzeki Bystrzycy. Rzeka Ślęza przepływa przez północną i południową część Gminy Kobierzyce. Pozostały teren gminy przecinają nieckowate, płaskodenne dolinki niewielkich cieków, m.in. Sławki (lewy dopływ Ślęzy, powierzchnia dorzecza 31,4 km²), Czarnej Sławki (lewy dopływ Ślęzy, powierzchnia dorzecza 20,2 km²) i Gniły (dopływ Czarnej Wody w zlewni rzeki Bystrzycy). Przez obszar Gminy przebiega dział wodny II rzędu, oddzielający dorzecza Ślęzy i Bystrzycy. (rejon pomiędzy Damianowicami i Pustkowem Wilczkowskim). Większe zbiorniki wodne zlokalizowane na terenie Gminy mają charakter antropogeniczny i występują w okolicach Pełczyc i Pustkowa Żurawskiego.

Gmina Kobierzyce posiada sieć rzeczną, która obejmuje dorzecze Ślęzy (większa część) oraz niewielki fragment zlewni rzeki Bystrzycy (rejon wsi Solna i Pustków Żurawski jest odwadniany przez rzekę Gniłą dopływ Czarnej Wody). Rzeka Ślęza będąca lewobrzeżnym dopływem Odry płynie w części północnej Gminy (rejon miejscowości Ślęza, Bielany Wrocławski, Wysoka) i południowej (rejon miejscowości Tyniec nad Ślężą i Pustków Wilczkowski). Rzeka Ślęza należy do bardziej zanieczyszczonych rzek w regionie. Spośród dopływów rzeki Ślęzy największy wpływ na stan jej zanieczyszczenia mają rzeki Mała Ślęza i jej dopływ Pluskawka.

Ocenę stanu wód powierzchniowych w ostatnich latach wykonuje RWMŚ GIOŚ w odniesieniu do tzw. jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez: ocenę stanu ekologicznego (dla wód naturalnych), bądź ocenę potencjału ekologicznego (w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych części wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dalej ocenę stanu chemicznego i w końcu – ocenę stanu. Zgodnie z obowiązującym na lata 2016 – 2021 podziałem w ramach zaktualizowanego w 2016 r. Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry [46], gmina Kobierzyce leży w obrębie jedenastu jednolitych części wód powierzchniowych. Stan każdej z nich oceniono jako zły:

- PLRW600016133689 Kasina – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego,
- PLRW600016133674 Damasławka – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego,
- PLRW6000161346769 Gniła – zły stan wód, umiarkowany stan ekologiczny,
- PLRW6000161336589 Czarna Sławka – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny,
- PLRW60001913369 Ślęza od Małej Ślęzy do Odry – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego,

¹ Za: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2022-2025

- PLRW6000161345929 Młynówka – zły stan wód, słaby potencjał ekologiczny,
- PLRW6000161346749 Barnica – zły stan wód, zły stan ekologiczny,
- PLRW6000161336569 Sławka – zły stan wód, słaby potencjał ekologiczny,
- PLRW6000161336329 Cieniawa – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny,
- PLRW6000161336589 Czarna Sławka – zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny,
- PLRW600019133639 Ślęza od Księginki do Małej Ślęzy.²

Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. W odniesieniu do wód powierzchniowych cele te są następujące:

- nie pogarszanie stanu wód, osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi oraz substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego,
- zaprzestanie, stopniowe eliminowanie lub ograniczanie emisji substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- spełnienie wymagań szczególnych w odniesieniu do obszarów chronionych (np. obszary chronione przyrody, kąpieliska), tj. jest osiągnięcia norm i celów ustanowionych dla obszarów chronionych.

Zgodnie z obowiązującym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335) na terenie gminy Kobierzyce położone są zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (PLRW) i podziemnych (PLGW). Stan jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP) na terenie gminy Kobierzyce charakteryzował się złą oceną.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry ustala cele środowiskowe.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW (sztucznych i silnie zmienionych części wód), którym w konsekwencji nadano status NAT (naturalnych części wód), jest:

² Za: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela; <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

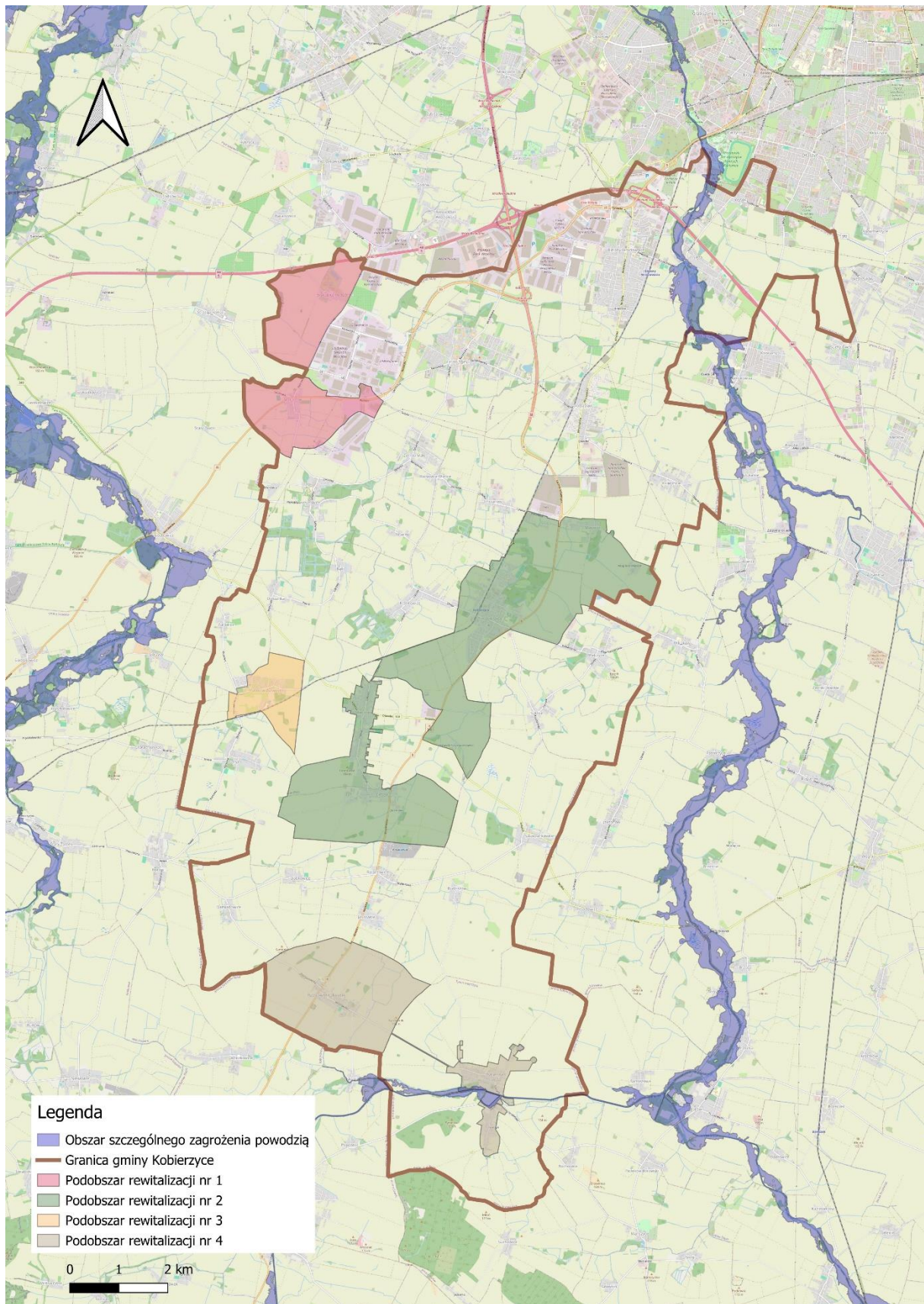
- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.³

Aktualna ocena ryzyka powodziowego została przedstawiona na mapach zagrożenia powodziowego (MZP) i mapach ryzyka powodziowego (MRP), które w gminie opracowano dla Odry i jej dopływów.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. $Q=1\%$ i $Q=10\%$, występują ograniczenia dla zagospodarowania terenu, które wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi. W zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się niektóre obszary gminy Kobierzyce. Są to obszary położone wzdłuż rzeki Ślęzy w tym miejscowość Tyniec nad Ślężą (na podobszarze rewitalizacji) oraz miejscowości Ślęza i Wysoka w północnej części gminy Kobierzyce.

³ Za: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

MAPA 2. OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2021 ro. Poz. 624, z późn. zm.), obejmujące: gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy.

W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m. in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Tereny znajdujące się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie nie może naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.⁴

Większa część obszaru gminy Kobierzyce posiada wody podziemne dobrej jakości, niewymagające uzdatniania. Proste go uzdatniania wymagają wody podziemne poziomów użytkowych występujących na południowy-wschód od Pustkowa Wilczkowskiego, Szczepankowic, Wilczkowa i na wschód od Ksieginic. Pierwsze zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości do 5 m w dolinie Ślęzy oraz w szeregu obniżen terenowych. Na większej części terenu Gminy zwierciadło to znajduje się na głębokości 5-20m, a od okolic na zachód od Pustkowa Wilczkowskiego, przez Cieszyce po Królikowice, zalega nawet głębiej.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone, szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako obszary wymagające ochrony, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę. Północno-zachodnia część gminy Kobierzyce położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP-319 Subzbiornik Prochowice-Środa Śląska. Zbiornik obejmuje tereny wsi Biskupice Podgórne, Małuszów, Żerniki Małe, Krzyżowice. Jest to zbiornik porowy trzeciorzędowy o powierzchni 326 km². Średnia głębokość ujęć wynosi 65 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne określono na 25 tys. m³ /d.

TABELA 4. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE

Nazwa	Lokalizacja (powiaty)	Charakterystyka
GZWP nr 319 Subzbiornik Prochowice-Środa Śląska	wrocławski, średzki, legnicki, lubiński, wołowski	Stan chemiczny wód podziemnych poziomów neogenu i czwartorzędu jest dobry (klasa II i III) i wymagają jedynie uzdatniania ze względu na duże stężenie jonów żelaza i manganu. Z uwagi na znaczną izolację poziomów neogeńskich stan chemiczny wód można uznać za trwałe. Natomiast w obrębie czwartorzędowej struktury subglacialnej, z uwagi na nieciągłość izolacji stan chemiczny jest nietrwały.

⁴ Za: Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne

Nazwa	Lokalizacja (powiaty)	Charakterystyka
		<p>Obszar zbiornika jest położony w regionie o charakterze rolniczo-przemysłowym, gdzie użytki rolne stanowią ponad 70% powierzchni terenu. Niewielki procent stanowią tereny prawnie chronione, tj. parki krajobrazowe, rezerваты oraz obszary Natura 2000. Rozwój przemysłu jest związany ze strefami ekonomicznymi w Prochowicach Środkiej Śląskiej i we Wrocławiu–Kobierzycach.</p> <p>Prowadzona dotychczas działalność gospodarcza (głównie rolnicza) na obszarze ochronnym nie wpłynęła negatywnie na jakość wód podziemnych. Konieczność zapewnienia w dalszej perspektywie dobrego stanu wód nie wymaga zasadniczych zmian w gospodarowaniu, ale prowadzenia działań proekologicznych.</p>

ŹRÓDŁO: GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH W POLSCE, PAŃSTWOWY INSTYTUT GEOLOGICZNY, PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, WARSZAWA 2017 ROK

Wody podziemne w granicach gminy Kobierzyce należą do jednej jednostki – jednolitych części wód podziemnych. Jest JCWPd Nr 108. Stan ilościowy oraz jakościowy wód jest dobry.

W odniesieniu do wód podziemnych cele ochrony można syntetycznie przedstawić w następujący sposób:

- nie pogorszenie stanu wód oraz zapobieganie lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- osiągnięcie (utrzymanie) dobrego stanu wód podziemnych oraz zapewnienie równowagi między poborami a zasilaniem,
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężeń zanieczyszczeń antropogenicznych,
- skład chemiczny i poziom wód podziemnych muszą zapewnić, że cele środowiskowe ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od wód podziemnych zostaną osiągnięte.

TABELA 5. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE

Nazwa	Lokalizacja (gminy)	Charakterystyka
108	powiat Wałbrzych (0265), powiat Wrocław (0264), powiat dzierżoniowski (0202), powiat jaworski (0205), powiat kłodzki (0208), powiat oławski (0215), powiat strzeliński (0217), powiat wałbrzyski (0221), powiat wrocławski (0223), powiat ząbkowicki (0224), powiat średzki (0218), powiat świdnicki (0219)	Stan wód: dobry Niezagrożona niesięgnięciem celów środowiskowych.

ŹRÓDŁO: [HTTP://KARTY.APGW.GOV.PL/](http://karty.apgw.gov.pl/)

Jednym z obszarów problemowych w skali ogólnokrajowej przedstawionych w Przeglądzie istotnych problemów gospodarki wodnej w dorzeczu Odry jest ochrona stanu ilościowego wód

powierzchniowych i podziemnych. Wśród czynników stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla zapewnienia pożądanej ilości wody o odpowiedniej jakości w danym miejscu i czasie jest susza, wynikająca ze zmian klimatu. W Polsce zidentyfikowano występowanie suszy rolniczej oraz ryzyka suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej. Susza jest zjawiskiem o charakterze naturalnym, spowodowanym tymczasowym spadkiem dostępności wody związanym m.in. z brakiem opadów. Mówimy o suszy atmosferycznej w przypadku deficytu opadów. Susza rolnicza to deficyt wody dla roślin. Susza hydrologiczna, występuje kiedy mamy niski przepływ wody w rzece, a susza hydrogeologiczna, kiedy spada poziom wód podziemnych.

Przeciwdziałanie suszy jest szczególnym wymiarem polityki rozwoju lokalnego. Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS) na lata 2021-2027 – przyjęty został na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U.2021 poz. 1615).

Wg danych Planu przeciwdziałania skutkom suszy⁵, obszar gminy Kobierzyce zalicza się do przestrzeni ekstremalnie lub silnie zagrożonych suszą. Zalicza się przy tym do obszaru słabo zagrożonego suszą hydrologiczną, do obszaru ekstremalnie zagrożonego suszą hydrogeologiczną, w tym do obszaru ekstremalnie zagrożonego suszą rolniczą.

Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Rozwiązania służące zwiększaniu zasobów wodnych na drodze retencji opierają się na odbudowie utraconych zdolności retencyjnych dorzecza oraz na zachowaniu istniejących jeszcze, naturalnych możliwości zatrzymywania wody na danym obszarze. Na retencję powierzchniową składają się: retencja jeziorna, zbiornikowa, koryt i dolin rzecznych, śnieżna oraz retencja lasu, glebowo-gruntowa i krajobrazowa.⁶

We wrześniu 2019 r. Rząd RP przyjął założenia do Programu rozwoju retencji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (PRR).

Oprócz ochrony ilościowej wód powierzchniowych i podziemnych, istotnym problemem gospodarki wodnej w dorzeczu Odry jest ochrona jakościowa wód powierzchniowych i podziemnych. Dowodzą to badania monitoringowe, wykazujące przekroczenie wartości granicznych dla metali ciężkich (m.in. rtęć, ołów) i WWA (m.in. benzo(a)piren) w znacznej liczbie JCWP badanych w obecnym cyklu planistycznym (brak poprawy w porównaniu z poprzednim cyklem), spowodowane spalaniem paliw kopalnych, niską emisją, transportem, emisją przemysłową. Depozycja atmosferyczna może być także dodatkowym źródłem biogenów (głównie azotu), których wartości graniczne zostały przekroczone w dużej części JCWP.

Badania wykazują przekroczenie stężeń granicznych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego w większości monitorowanych w obecnym cyklu planistycznym JCWP rzecznych. Dotyczy to

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

⁶ Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Dz.U. 2021 Poz. 1615

głównie difenyleterów bromowanych, które mogą się przedostawać do środowiska z przemysłu oraz z odcieków ze składowisk odpadów, w tym składowisk odpadów przemysłowych oraz miejsc nielegalnego składowania odpadów i dzikich wysypisk.

5.1.3. Powietrze atmosferyczne

Jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie dolnośląskim jest emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności ludzi. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu wpływają na jakość powietrza atmosferycznego. Emisja antropogeniczna obejmuje emisję z zakładów przemysłowych i energetycznych, tzw. emisję niską z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i mniejsze zakłady) oraz emisję komunikacyjną, związaną głównie z transportem samochodowym.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Kobierzyce związana jest z emisją ze źródeł technologicznych (przemysłowych) i źródeł sektora bytowo-komunalnego oraz emisją związaną z ruchem pojazdów (komunikacyjną).

Emisja ze źródeł sektora bytowo-komunalnego (tzw. „niska emisja”), obejmuje swoim zasięgiem głównie małe kotłownie oraz paleniska domowe niepodłączone do sieci ciepłowniczej.

Na wielkość stężenia zanieczyszczeń w powietrzu wpływ ma również komunikacja. Poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 jest zależny w największym stopniu od natężenia ruchu na poszczególnych trasach komunikacyjnych oraz stanu technicznego dróg. Duże znaczenie w miejscowościach ma również zwarta zabudowa, gdyż w znacznym stopniu ogranicza wymianę mas powietrza.⁷

W raportach oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim gmina Kobierzyce lokalizowana jest w tzw. strefie dolnośląskiej. Wg danych w 2022 roku w strefie dolnośląskiej notowano przekroczenia norm jakości powietrza, co związanej było przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego. Należy przy tym dodać, iż na terenie gminy Kobierzyce nie prowadzono bezpośrednio pomiarów jakości powietrza.

TABELA 6. WYBRANE WYNIKI JAKOŚCI POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ

Substancja/ składnik zanieczyszczeń	Przekroczenie normy dla strefy dolnośląskiej	Główne źródło zanieczyszczeń
Poziom dopuszczalny stężenie pyłu zawieszonego PM10, ze względu na ochronę zdrowia ludzi	Tak (klasa C)	Komunalno-bytowe (ze względu na poziom dopuszczalny dla stężeń 24-godzinnych)
Poziom dopuszczalny stężenie pyłu zawieszonego PM2,5, ze względu na ochronę zdrowia ludzi	Tak (klasa C)	Komunalno-bytowe

⁷ Za: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2022-2025

Substancja/ składnik zanieczyszczeń	Przekroczenie normy dla strefy dolnośląskiej	Główne źródło zanieczyszczeń
Poziom docelowy stężeń Benzo(a)piren zawarty w pyłe PM10 ze względu na ochronę ludzi	Tak (klasa C)	Komunalno-bytowe
Poziom celu długoterminowego stężeń ozonu ze względu na ochronę ludzi	Tak (klasa D2)	Jako główne przyczyny przekraczania poziomu celu długoterminowego wskazuje się występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz emisję prekursorów ozonu, zwłaszcza z sektora transportu samochodowego.
Poziom celu długoterminowego stężeń ozonu ze względu na ochronę roślin	Tak (klasa C dla O3 wg poziomu docelowego oraz D2 wg poziomu celu długoterminowego_	Komunalno-bytowe, komunikacyjne

ŹRÓDŁO: ROCZNA OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM, RAPORT ZA 2022 ROK

Przyczyną przekroczeń wartości dopuszczalnych oraz wysokiego poziomu pyłu PM10 i PM2,5 w sezonie grzewczym na obszarze województwa było wzmożone spalanie paliw do celów grzewczych powodujące zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza. Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych. Przekroczenia średniodobowej wartości normatywnej pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 występowały głównie w sezonie grzewczym. Najwyższe stężenia rejestruje się zwykle w marcu oraz w grudniu.

Omawiając problem zapylenia należy pamiętać, że jednym ze składników pyłu zawieszonego są tzw. wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), wśród których do najbardziej niebezpiecznych należy benzo[a]piren. Występowanie przekroczeń poziomu docelowego wiąże się z wysokim poziomem stężeń benzo(a)pirenu w okresie zimowym. Stężenia B(a)P, który pochodzi głównie ze spalania paliw stałych do celów grzewczych ze źródeł bytowo-komunalnych („niska” emisja związana z ogrzewaniem budynków), cechuje wyraźna zmienność sezonowa.

W rejonach tras o dużym natężeniu ruchu coraz większy problem, ze względu na emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz emisję hałasu, stanowi komunikacja samochodowa. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory aromatyczne (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające związki m.in.: kadmu, niklu i miedzi. Oddziaływanie komunikacji na środowisko wykazuje tendencję rosnącą. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby pojazdów poruszających się po drogach. Na drogach obserwuje się również duży ruch tranzytowy.

W przypadku gminy Kobierzyce koncentracja transportu ma miejsce w ciągu drogi krajowej nr 8. Wynika to zarówno z faktu krzyżowania się dróg, jak też docelowej roli tego szlaku komunikacyjnego

w obsłudze ludności i przemysłu w ujęciu aglomeracji wrocławskiej. Warto dodać, iż gmina Kobierzyce jest miejscem lokalizacji licznych przedsiębiorstw przemysłowych, które są obsługiwane przez pojazdy wysokotonażowe.

5.1.4 Klimat akustyczny

Na obszarze gminy Kobierzyce największa emisja hałasu i jego uciążliwość związana jest przede wszystkim z komunikacją i przemysłem. Główną arterią komunikacyjną na terenie gminy jest droga krajowa nr 8 (biegnąca m. in. przez Magnice, Kobierzyce, Cieszyce, Pustków Wilczkowski na podobszarach rewitalizacji), przecinająca gminę z południa na północ. Przez północną część gminy przebiega ponadto autostrada A4 (stanowi północną granicę podobszaru rewitalizacji w miejscowości Biskupice Podgórne), krzyżująca się w Bielanych Wrocławskich z drogami krajowymi i autostradową obwodnicą Wrocławia. Jest to jeden z najruchliwszych odcinków drogowych w kraju. Przez północno-zachodnią część gminy przebiega droga krajowa nr 35 (m.in. przez Małuszów na podobszarze rewitalizacji).

Koncentracja dróg o dużym natężeniu ruchu w północnej części gminy, będącej jednocześnie największym skupiskiem ludności, powoduje, iż właśnie w tym miejscu koncentruje się największy negatywny wpływ hałasu na mieszkańców. Ponadto szczególne narażenie na hałas dotyka mieszkańców miejscowości położonych wzdłuż drogi krajowej nr 8. Wpływ hałasu generowanego przez transport kolejowy jest wyraźnie mniejszy, między innymi ze względu na stosunkowo niedużą liczbę połączeń kolejowych.

Wpływ na klimat akustyczny związany jest również w gminie Kobierzyce z działalnością zakładów przemysłowych.

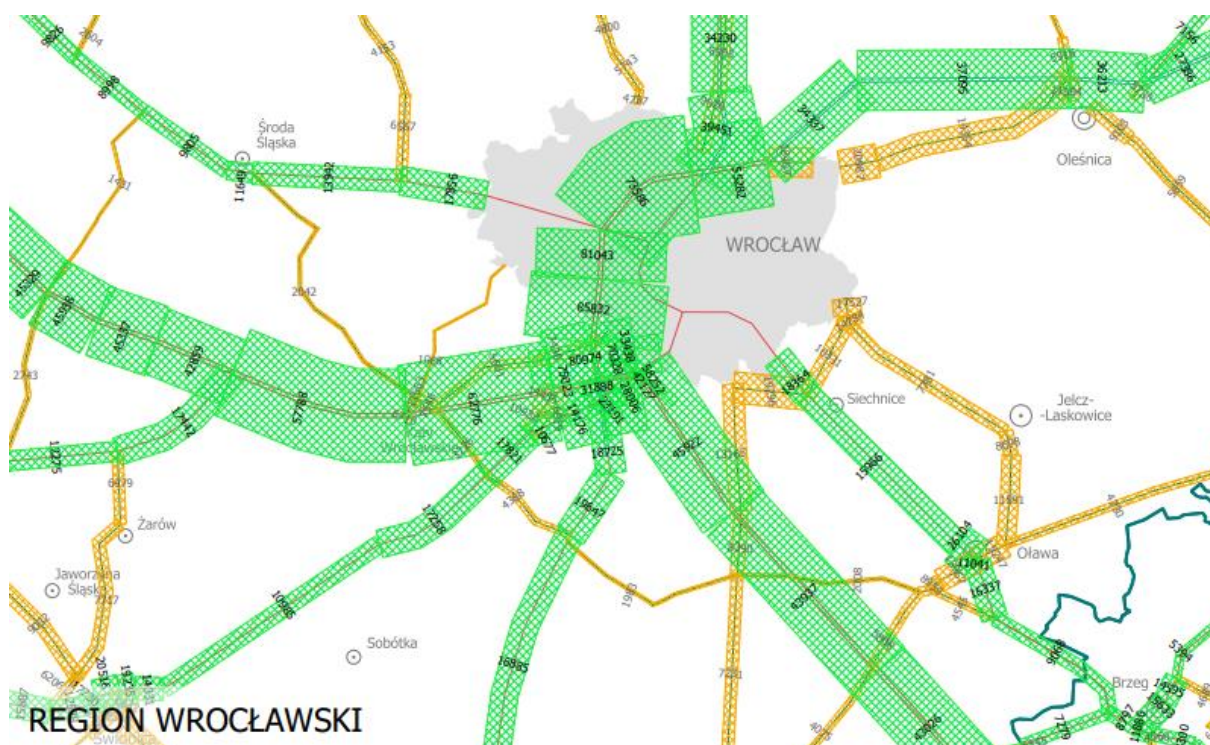
W dniu 24 października 2019 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr XII/288/19 przyjmującą Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych oraz części dróg wojewódzkich i gminnych województwa dolnośląskiego. Z Programu wyłączono te odcinki dróg krajowych objętych ww. mapą akustyczną, które zlokalizowane są na terenie miast Wrocław i Legnica (aglomeracje powyżej 100 tys. mieszkańców). Zakres Programu obejmuje analizę, przede wszystkim tych obszarów, położonych w granicach administracyjnych analizowanych powiatów województwa dolnośląskiego, dla których wskaźnik M (wyznaczony na podstawie mapy akustycznej) przyjmuje największe wartości. Jest to wskaźnik charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu oraz liczbę mieszkańców na danym terenie.

W ramach Programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel. Dla wskaźnika $M \geq 10,00$ przyjęto wysoki priorytet działań mających na celu ograniczenie poziomu hałasu. W przedmiotowym Programie jako działania naprawcze zrealizowane w celu poprawy klimatu akustycznego dla większości dróg w rejonie Kobierzyc wymieniono następujące działania/przedsięwzięcia:

- Rozbudowa drogi krajowej nr 8 na odcinku Wrocław (Magnice) - Kłodzko wraz z budową obwodnic miejscowości (zamierzenie inwestycyjne GDDKiA),

- Przeprowadzanie bieżących remontów nawierzchni jezdni bądź kompleksowa wymiana nawierzchni (dla Węzeł Bielany Wr. – Węzeł Wrocław Wschód) – priorytet niski realizacja po 2024 r.
- Przebudowa DK35 w ramach dostosowania dróg krajowych do przenoszenia obciążeń 11,5 T/ós na odcinku Małuszów – Tyniec Mały/budowa obwodnicy Mokrzyszowa (zamierzenia inwestycyjne GDDKiA).

MAPA 3. MAPA PRZEDSTAWIAJĄCA ŚREDNI DOBOWY RUCH ROCZNY POJAZDÓW SILNIKOWYCH NA DROGACH KRAJOWYCH I WOJEWÓDZKICH W GPR 2020/21 – WYCINEK MAPY

ŹRÓDŁO: [HTTPS://WWW.GOV.PL/WEB/GDDKIA/GENERALNY-POMIAR-RUCHU-2020-2021](https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-uchu-2020-2021)

5.1.5 Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest elementem stale występującym w naszym środowisku, nieustannie oddziałując na nas oraz na całe otoczenie. Źródła PEM mogą być pochodzenia naturalnego takie jak pole geomagnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca, oraz sztuczne wprowadzone do środowiska przez człowieka jako efekt działania urządzeń elektrycznych, instalacji telekomunikacyjnych czy energetycznych (np. stacje telefonii komórkowej, stacje radarowe, anteny radiotelewizyjne, aparaty CB-radio, napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne). Z kolei ze względu na zakres częstotliwości dzielimy promieniowanie na jonizujące i niejonizujące, które różnią się charakterystyką fal i co za tym idzie efektami jakie dane promieniowanie wywołuje.

Badania prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska w latach 2017-2018 wykazały, że w żadnym z 90 przebadanych punktów pomiarowych na terenie Dolnego Śląska, zlokalizowanych

w miejscach dostępnych dla ludności, nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych.

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku jest zależny od gęstości infrastruktury nadawczej oraz od stanu pracy urzędnika nadawczego. Poziom ten jest zależny m.in. od liczby rozmów prowadzonych jednocześnie przez abonentów sieci komórkowych. Analiza wykazała, że wartości pól elektromagnetycznych w centrach dużych miast są wyższe niż na terenach wiejskich.⁸

5.1.6 Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 roku Gmina Kobierzyce przejęła obowiązek organizacji odbioru odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce. Celem wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez objęcie wszystkich mieszkańców systemem zbierania odpadów komunalnych, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie oraz redukcja masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, a przede wszystkim eliminowanie dzikich wysypisk odpadów oraz praktyk nielegalnego spalania odpadów w piecach.

Na terenie gm. Kobierzyce funkcjonują dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogą nieodpłatnie pozbyć się różnego rodzaju odpadów komunalnych tj. w Pełczycach na ul. Czystej oraz filia w Tyńcu n/Ślężą na ul. Szkolnej.

Analiza działań podejmowanych przez Gminę Kobierzyce wskazuje, iż system gospodarowania odpadami jest dostosowany do wymogów obowiązujących przepisów i funkcjonuje prawidłowo.⁹

5.1.7 Ochrona przyrody i bioróżnorodność

Gmina Kobierzyce nie wyróżnia się szczególnymi warunkami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Na obszarze gminy nie znajdują się obszarowe formy ochrony przyrody typu parki krajobrazowe, rezerваты i obszaru chronionego krajobrazu. O odległości ok. 2 km od środkowo-zachodniej części Gminy znajduje się Park Krajobrazowy "Dolina Bystrzycy", a od południowego zachodu Ślężański Park Krajobrazowy (odległość ok. 5 km).

Na obszarze gminy Kobierzyce zinwentaryzowano ponad dwadzieścia gatunków roślin chronionych. Wśród gatunków roślin objętych całkowitą ochroną wyróżniamy: bluszcz pospolity, grzyb sromotnik bezwstydný, barwinek pospolity oraz rodzina storczykowatych (listera jajowata, storczyk

⁸ Za: Stan środowiska w województwie dolnośląskim, Raport 2021

⁹ Za: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2022-2025

szerokolistny). Do najczęściej występujących roślin pod ochroną częściową należą natomiast kalina koralowa i konwalia majowa.

Świat zwierzęcy, jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. Ponieważ Gmina ma charakter rolniczy brakuje na jej obszarze odpowiednich siedlisk dla większości gatunków ssaków. Należy tutaj wyróżnić następujące gatunki ssaków: kret, jeź zachodni, ryjówka aksamitna, rzęsoerek rzeczek, kuna domowa, - gronostaj, łasica łąska.

Ssaki drapieżne są spotykane pojedynczo lub w niewielkiej liczbie na terenie całej gminy, lub tylko w kilku stanowiskach. Na obszarze gminy skatalogowano w inwentaryzacji przyrodniczej kilkanaście stanowisk fauny chronionej (głównie bocian biały oraz nietoperze: mroczek późny, nocki: rudy, brunatny, Brandta i wąsatek). W parku w Kobierzycach, w lesie mieszanym na południe od Wierzbic, w zaroślach na północ od Tyńca nad Ślężą, na polach na północ od Pustkowa Żurawskiego stwierdzono występowanie kilku gatunków chronionych owadów tj. chrząszcze, motyle i błonkówki. Ichtiofauna gminy jest wyjątkowo uboga i od dawna jej skład jest uwarunkowany małymi rozmiarami cieków i znacznym zanieczyszczeniem wód. W rzekach (głównie Ślęża) stwierdzono występowanie 12 gatunków ryb. Stwierdzono tu także występowanie 72 chronionych gatunków awifauny w tym gatunki pospolite i gatunki rzadsze.

W gminie ustanowiono 5 pomników przyrody żywej w tym jeden składający się z grupy 12 drzew (dęby szypułkowe) oraz 18 parków i zespołów parkowych podlegających ochronie prawnej.

TABELA 7. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE

Lp.	Nazwa, opis	Lokalizacja
1.	Grupa 12 drzew (dęby szypułkowe) (wzdłuż ul. Dębowej z Krzyżowic do Nowin)	Krzyżowice (na terenie leśnym)
2.	Wandzia, klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i> L) o obwodzie pnia 386 cm, wysokości drzewa 27 m, rozpiętość korony 20 m, przybliżony wiek drzewa określa się na około 110-120 lat	Szczepankowice (teren parku wpisanego do rejestru zabytków)
3.	Benio, platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i> Willd.) o obwodzie pnia 437 cm, wysokości drzewa 31 m, rozpiętość korony 22 m. Przybliżony wiek drzewa określa się na około 160- 170 lat	Szczepankowice (teren parku wpisanego do rejestru zabytków)
4.	Henio, platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i> Willd.) o obwodzie pnia 516 cm, wysokości drzewa 32 m, rozpiętość korony 30 m. Przybliżony wiek drzewa określa się na około 160- 170 lat.	Szczepankowice (teren parku wpisanego do rejestru zabytków)
5.	Maniuś, platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i> Willd.) o obwodzie pnia 305 cm, wysokości drzewa 30 m, rozpiętość korony 16 m, Przybliżony wiek drzewa określa się na około 130-140 lat.	Szczepankowice (teren parku wpisanego do rejestru zabytków)

ŹRÓDŁO: [HTTPS://CRFOP.GDOS.GOV.PL/](https://crfop.gdos.gov.pl/)

Ważnym miejscem pod względem przyrodniczym na terenie gminy Kobierzyce są założenia parkowe:

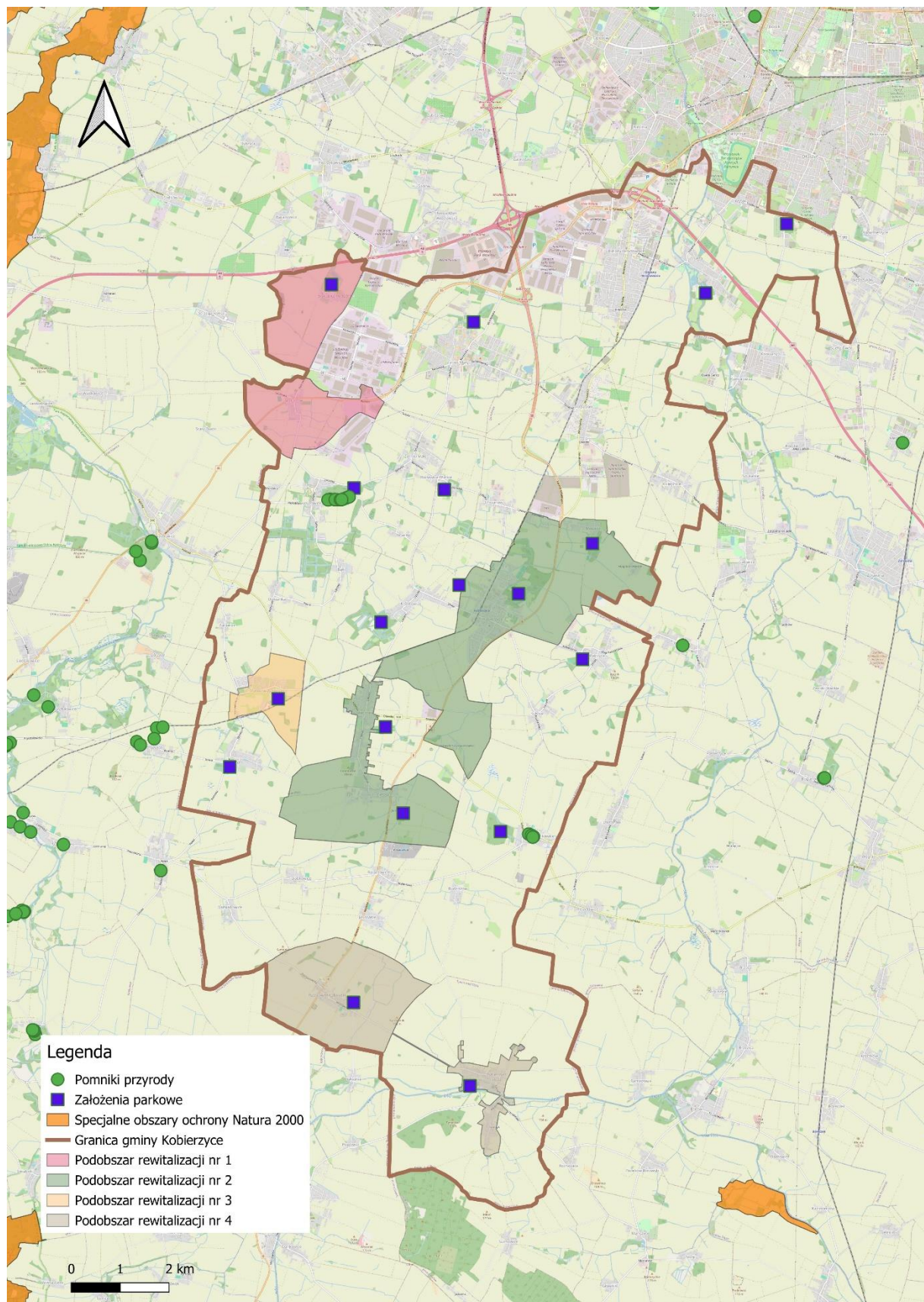
1. Królikowice – zespół parkowo-leśny,
2. Kobierzyce – zespół parkowy,
3. Tyniec Mały – zespół parkowo-leśny,
4. Magnice – zespół parkowy,
5. Pełczyce – zespół parkowy,
6. Biskupice Podgórne – zespół pałacowo-parkowy,
7. Cieszyce – zespół pałacowo-parkowy,
8. Krzyżowice – park pałacowy,

9. Pustków Wilczkowski – zespół pałacowo-parkowy,
10. Pustków Żurawski – zespół pałacowo-parkowy,
11. Raclawice Wielkie – park pałacowy,
12. Solna – zespół pałacowo-parkowy,
13. Szczepankowice – park pałacowy,
14. Ślęza – park,
15. Tyniec nad Ślężą – park,
16. Wierzbice – park i ogród,
17. Wysoka – park pałacowy.

Wśród obszarów objętych ochroną prawną wymienić ponadto należy:

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 319,
- Strefy bezpośredniej i pośredniej ochrony ujęć wód do celów komunalnych,
- Chronione grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych, stanowiące znaczącą większość ogólnej powierzchni użytków rolnych,
- Lasy ochronne, zwłaszcza wodochronne.

MAPA 4. POMNIKI PRZYRODY I ZAŁOŻENIA PARKOWE W GMINIE KOBIERZYCE

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

5.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona krajobrazu

Na terenie gminy Kobierzyce zlokalizowane są cenne historycznie budowle oraz obiekty zabytkowe, wśród których znajdują się zabytki objęte ochroną prawną oraz budowle niewpisane do oficjalnych rejestrów.

Ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków objęte są w gminie głównie budowle sakralne (kościół w Bielanych Wrocławskich, Domasławiu, Tyńcu Małym, Tyńcu nad Ślężą i Wierzbicach), zespoły dworskie i pałacowe (Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne, Kobierzyce, Królikowice, Krzyżowice, Pustków Żurawski, Solna, Ślęza-Lasowo, Tyniec nad Ślężą, Wierzbice) i parki (Cieszycy, Magnice, Pełczyce, Raclawice Wielkie, Szczepankowice, Wysoka), ale również folwarki i inne obiekty użytkowe (Bielany Wrocławskie, Pełczyce, Wysoka), a nawet zabytkowe budynki stacji benzynowych (Bielany Wrocławskie).

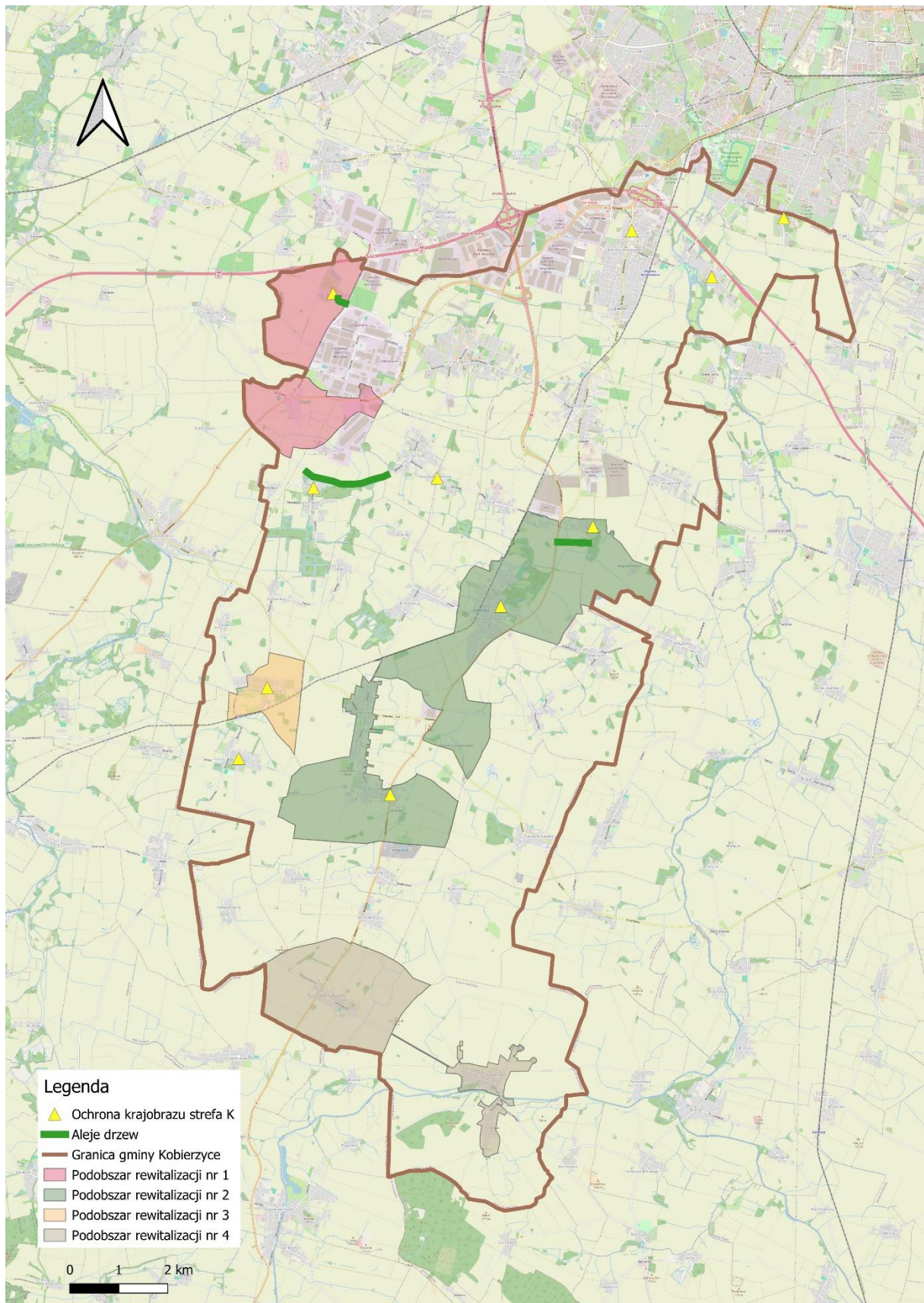
Oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków, na terenie gminy znajduje się wiele innych zabytkowych budowli oraz zlokalizowane są liczne stanowiska archeologiczne, w tym wpisane do rejestru zabytków (w Bielanych Wrocławskich, Chrzanowie, Magnicach, Nowinach, Pełczycach, Rolantowicach, Szczepankowicach, Kuklicach, Ślęzie, Tyńcu Małym, Tyńcu nad Ślężą, Wierzbicach i Wysokiej). Na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ochroną konserwatorską objęto wybrane obszary poszczególnych miejscowości:

- historyczny układ ruralistyczny wsi: Bąki, Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne, Budziszów, Chrzanów, Cieszycy, Damianowice, Dobkowice, Domasław, Jaszowice, Kobierzyce, Królikowice, Krzyżowice, Księginice, Kuklice, Magnice, Małuszów, Nowiny, Owsianka, Pełczyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski, Raclawice Wielkie, Rolantowice, Solna, Szczepankowice, Ślęza Lasowa, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Tyńczyk, Wierzbice, Wysoka, Żerniki Małe, Żurawice;
- historyczny zespół zabudowy: „Folwark Solna” w Solnej, „Folwark Szczepankowice Małe”;
- historyczny układ ruralistyczny przysiółka wsi Krzyżowice.

Najwartościowsze obiekty oraz zabytkowe układy urbanistyczne objęte zostały strefami ścisłej ochrony („A”) oraz ochrony konserwatorskiej („B”). Obszary, których charakter historyczny oraz elementy dawnego układu przestrzennego zachowały się w stanie niezniszczonym, nieznacznie zniekształconym, bądź nawet jedynie czytelnym, objęte zostały ochroną konserwatorską krajobrazu kulturowego („K”). Strefą „K” ochrony krajobrazu objęto miejscowości: Bielany Wrocławskie, Ślęza, Wysoka, Biskupice Podgórne, Krzyżowice, Raclawice Wielkie, Magnice i Kobierzyce, Pustków Żurawski, Solna i Cieszycy. Uzupełnieniem sylwety historycznej gminy są zabytkowe aleje drzew biegnące wzdłuż dróg w Biskupicach Podgórnych, pomiędzy Krzyżowicami i Żernikami Małymi oraz w Magnicach.¹⁰

¹⁰ Za: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobierzyce

MAPA 5. STREFY „K” OCHRONY KRAJOBRAZU W GMINIE KOBIERZYCE

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

5.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Realizacja założeń Programu oznacza faktycznie wykorzystanie szans na przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego, także w odniesieniu do wymiaru środowiskowego. Program porządkuje bowiem sposób prowadzenia działań rozwojowych na rzecz obszaru rewitalizacji i otwiera dodatkowe możliwości i ścieżki finansowania polityki rozwoju lokalnego. Pozwala przede wszystkim uporządkować logikę interwencji rozwojowych. Jest narzędziem koniecznym do tego, aby samorząd mógł sięgać po fundusze zewnętrzne, co związane jest m. in. z założeniami polityki rozwoju regionalnego, zdefiniowanymi na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych w Programie działań utrudni m. in. kształtowanie mobilności, opierającej się na niskoemisyjnych rozwiązaniach. Nie pozwoli w odpowiednim zakresie rozwijać odporność na czynniki kryzysowe.

Brak realizacji Programu wpłynie również na aspekty związane z jakością życia. Na obszarze rewitalizacji nadal dominować będą rozwiązania nieefektywne pod względem oszczędzania energii. Nie dojdzie do skutku szereg działań modernizacyjnych infrastruktury społecznej, które służyć będą mieszkańcom i środowisku. Nie dojdzie do skutku realizacja działań na rzecz rozwoju terenów zielonych.

5.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

5.3.1 Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Przyjęto, że przewidywane znaczące oddziaływanie dotyczyć może obszarów szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenie lub negatywne zmiany w środowisku. Do tych obszarów w gminie Kobierzyce należy zaliczyć w pierwszej kolejności:

- wody powierzchniowe,
- obszary zamieszkałe,
- obszary o funkcji przyrodniczej (lasy, parki, doliny rzeczne),
- obszary o znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Należy stwierdzić, iż stan środowiska na poszczególnych obszarach może się różnić, a istotną determinantą stanu środowiska jest oddalenie od terenów przemysłowych oraz głównych ciągów komunikacyjnych (hałas, zanieczyszczenia powietrza). W przypadku terenów zamieszkałych problemem może być ponadto niska emisja.

Jak pokazują dane GIOŚ stan wód powierzchniowych badanych JCWP był zły. Wody płynące najczęściej narażone były na zrzut niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych (w tym migracja zanieczyszczeń). Do pogorszenia stanu wód przyczyniają się spływy powierzchniowe, zwłaszcza z terenów rolniczych poddawanych nawożeniu i chemizacji.

Obszary leśne charakteryzowały się prawdopodobnie lepszym stanem środowiska w porównaniu do obszarów zurbanizowanych lub terenów przemysłowych. Związane jest to m. in. z większą odległością od źródeł zanieczyszczeń, zarówno powietrza, jak również wód powierzchniowych. Lasy rekompensują negatywne skutki oddziaływania na środowisko, m.in. zanieczyszczenia powietrza, wód (proces samooczyszczania), susz (zatrzymywanie wody). W gminie Kobierzyce powierzchnia lasów jest stosunkowo nieduża, nie tworzą one większych zwartych kompleksów. Zagrożeniem dla tych obszarów mogą być wybrane działania inwestycyjne i ich skutki, niekoniecznie realizowane na tych obszarach, ale przede wszystkim w sąsiedztwie (np. drogi, infrastruktura liniowa, rozwój funkcji przemysłowej). Główne zagrożenia dla obszarów leśnych związane są przede wszystkim ze zmianami klimatu, w tym między innymi suszy. Te zjawiska są zasadniczo niezależne od działań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Osobno należy rozważyć kwestie spójności przestrzennej obszarów cennych przyrodniczo, m. in. poprzez korytarze ekologiczne (obszary leśne, doliny rzeczne). Przez teren gminy Kobierzyce nie biegną korytarze ekologiczne o znaczeniu dla spójności ekologicznej kraju i regionu. Niemniej należy zwrócić uwagę na to, że naturalnymi korytarzami ekologicznymi są doliny rzeczne. Zwrócić należy również uwagę, iż do istotnych barier w przemieszczaniu się zwierząt należy zaliczyć główne ciągi

komunikacyjne, w tym drogi krajowe o dużym natężeniu ruchu, autostradę A4, jak też strefy przemysłowe, które zlokalizowane są głównie w północnej części gminy.

Obszary o znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego stanowią głównie zabytki lub obszary zabudowy. Część tych obiektów zlokalizowana była na obszarach oddalonych od głównych tras komunikacyjnych i uciążliwych dla środowiska obiektów przemysłowych. W tych obszarach prawdopodobnie stan wybranych komponentów środowiska, m. in. jakości powietrza, klimatu akustycznego, mógł być wyższy niż na obszarach miejskich.

Reasumując, należy stwierdzić, iż największy wpływ na środowisko dotyczyć będzie przestrzeni zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów inwestycyjnych i przemysłowych oraz komunikacyjnych.

5.3.2 Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

W granicach gminy Kobierzyce nie występują obszarowe formy ochrony przyrody. Z form ochrony przyrody należy wymienić jedynie 5 pomników przyrody.

Stan środowiska w miejscu lokalizacji pomników przyrody nie odbiega od stanu dla całego obszaru gminy. W nieco innej sytuacji mogą być obiekty przyrody żywej zlokalizowane w sąsiedztwie terenów przemysłowych lub w strefie oddziaływania ruchu komunikacyjnego. Obiekty przyrody ożywionej położone w sąsiedztwie ruchliwych tras komunikacyjnych mogą być narażone na zanieczyszczenia powietrza lub skutki prowadzonych inwestycji (np. odwodnienie terenu).

5.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.4.1 Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Mając na uwadze konieczność eliminowania wybranych problemów dla środowiska oraz zdrowia ludzi Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce przewiduje realizację przedsięwzięć, które będą charakteryzowały się pozytywnym oddziaływaniem na środowisko, wspierać będą zrównoważony rozwój oraz wnosić wkład we wdrażanie wspólnotowego prawa w dziedzinie ochrony środowiska. Dotyczy to przedsięwzięć związanych z termomodernizacją, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w ogrzewaniu obiektów, przedsięwzięć związanych ze zwiększaniem odporności na zmiany klimatu, m. in. dot. terenów zielonych.

5.4.2 Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce poprzez wskazane do realizacji przedsięwzięcia, wykazuje zbieżność z problemami ochrony środowiska. Dotyczą one zasadniczo przestrzeni mieszkaniowej, jak też sąsiadujących z nimi terenów o walorach przyrodniczych, głównie parków. W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce zakłada się realizację przedsięwzięć kompensujących negatywne oddziaływania na ludzi i system przyrodniczy. W istotnym zakresie w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce ujęto działania związane z rozwojem zrównoważonej mobilności, w tym poprzez rozwój komunikacji rowerowej oraz wzmocnienie atrakcyjności wykorzystania kolei jako środka transportu (m. in. poprzez budowę parkingów parkuj i jedź).

Jednocześnie realizacja wybranych przedsięwzięć inwestycyjnych może powodować negatywne oddziaływania na środowisko. Dotyczy to między innymi wpływu na powierzchnię ziemi, powietrze, hałas i wody powierzchniowe.

5.5 Charakterystyka planowanych przedsięwzięć

Próbując dokonać analizy oddziaływania postanowień dokumentu na środowisko przeanalizowano jego zapisy w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

Realizacja zadań, ujętych w programie rewitalizacji, charakteryzować się będzie małym oddziaływaniem na środowisko, które z reguły ograniczać się będzie do miejsc, na których realizowane będą wybrane przedsięwzięcia. Prowadzenie niewielkich prac budowlanych/inwestycyjnych generuje negatywne oddziaływanie na środowisko, np. poprzez hałas pracujących maszyn i urządzeń, ich spaliny, ryzyko zanieczyszczeń wód i gruntów płynami eksploatacyjnymi, zajęcie powierzchni ziemi, likwidację zieleni, etc. Z reguły oddziaływania te ograniczone będą w przestrzeni oraz czasie (czas trwania prac/procesu inwestycji). Oddziaływania te występować będą jednorazowo lub powtarzać się w okresie prowadzonych prac budowlanych/inwestycyjnych, a chwilowe oddziaływanie na środowisko ustąpi po ich zakończeniu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce przewiduje realizację przedsięwzięć, które związane są z prowadzeniem procesów inwestycyjnych, tj. przebudowy, modernizacji, remontów infrastruktury sportowej, szkolnej, rekreacyjnej oraz parkingów, chodników i niewielkich odcinków dróg dojazdowych, jak też dotyczących zagospodarowania przestrzeni publicznych, takich jak parki, place, skwery. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce w niewielkiej części można zakwalifikować do listy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przewidywana skala oddziaływań na środowisko będzie jednak nieduża, ograniczona do czasu inwestycji i miejsca prowadzonych prac na poszczególnych podobszarach rewitalizacji lub w ich sąsiedztwie.

W odniesieniu do inwestycji drogowych należy podkreślić, iż w okresie do 2030 roku zrealizowanych zostanie kilka inwestycji, polegających na rozbudowie, przebudowie i modernizacji nawierzchni istniejących już dróg na obszarze rewitalizacji. Inwestycje te dotyczyć będą gminnych odcinków dróg. Oznacza to, że pomimo wystąpienia oddziaływań na środowisko, będą one miały charakter tymczasowy. Inwestycje charakteryzować się będą stosunkowo niedużą skalą i nie powinny naruszać lokalnego układu środowiskowego i przyrodniczego.

Największa liczba przedsięwzięć pod względem rodzaju dotyczy infrastruktury rowerowej oraz chodnikowej. Co do zasady przedsięwzięcia takie przynoszą pozytywne skutki dla środowiska, co związane jest między innymi z rozwojem zrównoważonej mobilności oraz poprawą bezpieczeństwa komunikacyjnego.

TABELA 8. OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
1A	Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na obszarze rewitalizacji (Kobierzyce, Pustków Żurawski, Pustków Wilczkowski)	Gmina Kobierzyce	2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
2A	Lepszy start dla przedszkolaków z obszaru rewitalizacji (Kobierzyce)	Gmina Kobierzyce	2	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
3A	Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na trasie Wierzbice – Królikowice na odcinku Małuszów - Krzyżowice - Żerniki Małe	Gmina Kobierzyce	1,2	Tak, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
4A	Budowa infrastruktury obsługującej podróźnych wraz z parkingiem typu Park&Ride w miejscowości Kobierzyce	Gmina Kobierzyce	2	Tak, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga, parking) c) lokalizacja inwestycji	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						d) jednorazowa lub stała e) częściowa		wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
5A	Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z drogami dla pieszych i rowerów oraz infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzycze	2	Tak, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga, parking) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
6A	Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz drogą dla rowerów na odcinku Solna – Pustków Żurawski – Żurawice	Gmina Kobierzycze	3	Tak, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga, parking) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
7A	Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzycze, Sołectwo Wierzbice	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (boisko) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa		(zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
8A	Rewaloryzacja przyrodnicza zabytkowego parku w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) małe b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (wybrane rejony parku) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
9A	Zagospodarowanie terenu parku w Pustkowie Żurawskim	Gmina Kobierzyce	3	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) małe b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (wybrane rejony parku) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
10A	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Pustków Żurawski	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) małe b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (teren boiska i sąsiednie tereny) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
11A	Modernizacja boiska uniwersalnego wielozadaniowego w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim, Gmina Kobierzyce,	4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) małe b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (teren boiska i sąsiednie tereny) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
12A	Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” realizowany na obszarze rewitalizacji.	Gmina Kobierzyce	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+)	a) Nie b) Tak +	a) duże b) pozytywne stałe oddziaływanie po zrealizowaniu działania c) poprawa stanu powietrza na terenie miejscowości d) stała e) nie dotyczy	S: brak T: brak	Brak

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
13A	Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce realizowany na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+)	a) Nie b) Tak +	a) duże b) pozytywne stałe oddziaływanie po zrealizowaniu działania c) poprawa stanu powietrza na terenie miejscowości d) stała e) nie dotyczy	S: brak T: brak	Brak
1B	Działania na rzecz seniorów z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
2B	Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
3B	Program motywujący do leczenia osoby z problemem alkoholowym z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
4B	Szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej z obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
5B	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (szkoła i tereny sąsiednie) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						e) częściowa		związanych ze środowiskiem glebowym)
6B	Warsztaty językowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych zamieszkałych na terenie miejscowości Wierzbice	Sołectwo Wierzbice, Gmina Kobierzycy	2	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
7B	Zajęcia z języka angielskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
8B	Zajęcia wspierające rozwój uczniów w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
9B	Teatr w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
10B	Zajęcia sportowe w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
11B	Budowa dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzycy	1,2,3,4	Tak, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (drogi) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						e) częściowa		ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
12B	Rozbudowa oświetlenia drogowego na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+)	a) Nie b) Tak +	a) duże b) pozytywne stałe oddziaływanie po zrealizowaniu działania c) oszczędność energii i poprawa bezpieczeństwa d) stała e) nie dotyczy	S: brak T: brak	Brak
13B	Budowa dróg dla pieszych w miejscowości Małuszów, Biskupice Podgórne	Gmina Kobierzyce	1	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (chodnik) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
14B	Przebudowa drogi powiatowej nr 1959D w miejscowości Magnice	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						e) częściowa		związanych ze środowiskiem glebowym)
15B	Aleja Topolowa w Magnicach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
16B	Budowa drogi w Magnicach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
17B	Zagospodarowanie terenu szkoły w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (parking przy szkole)	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa		trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
18B	Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	4	Tak, możliwe oddziaływanie na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Duże b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (droga) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
19B	Budowa remizy strażackiej w Pustkowie Wilczkowskim	Gmina Kobierzyce	4	Nie, możliwe oddziaływanie na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (remiza, w tym poprawa bezpieczeństwa publicznego) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
20B	Wycieczki integrująco-krajoznawcze prowadzone na rzecz	Kobierzycki Ośrodek Kultury	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
	mieszkańców obszaru rewitalizacji							
21B	Integracyjne warsztaty wewnętrzne na obszarze rewitalizacji	Kobierzycki Ośrodek Kultury	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
22B	Cykl warsztatów łączących pokolenia na obszarze rewitalizacji	Kobierzycki Ośrodek Kultury	1,2,3,4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
23B	Budowa świetlicy w Biskupcach Podgórnym	Gmina Kobierzyce	1	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (świetlica) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
24B	Budowa świetlicy w Kobierzycach	Gmina Kobierzyce	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (świetlica) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
25B	Budowa skateparku w miejscowości Wierzbice	Gmina Kobierzyce, Sołectwo Wierzbice	2	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot.	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
						procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (obiekt sportowy) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa		(zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
26B	Modernizacja placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
27B	Zajęcia taneczne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania miękkie	Brak	-	-	-
28B	Modernizacja ogrodzenia wokół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	3	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
								ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
29B	Budowa boiska do siatkówki w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (-)	a) Tak - b) Nie	a) Umiarkowane b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)
30B	Opracowanie i zamontowanie tablic informacyjnych o historii miejscowości Tyniec nad Ślężą	Gmina Kobierzyce, organizacje społeczne	4	Nie, brak oddziaływania na środowisko, działania o niedużej skali	Brak	-	-	-
31B	Zagospodarowanie terenów zielonych na obszarze rewitalizacji	Gmina Kobierzyce	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+/-)	a) Tak - b) Tak +	a) małe b) ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (wybrane rejony terenów zielonych) c) lokalizacja inwestycji d) jednorazowa lub stała e) częściowa	S: umiarkowane T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zagęszczenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)

Lp.	Projekt	Podmiot realizujący	Lokalizacja (podobszar rewitalizacji)	Ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, charakter oddziaływań	a) Bezpośrednie, b) pośrednie oddziaływanie	a) Prawdopodobieństwo występowania, b) czas trwania, c) zasięg, d) częstotliwość, e) odwracalność	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
32B	Przedsięwzięcia proekologiczne i przyrodnicze w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+)	a) Nie b) Tak +	a) duże b) pozytywne stałe oddziaływanie po zrealizowaniu działania c) poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców d) stała e) nie dotyczy	S: brak T: brak	Brak
33B	Przedsięwzięcia proekologiczne i przyrodnicze w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim	Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	1,2,3,4	Nie, możliwe oddziaływania na środowisko (+)	a) Nie b) Tak +	a) duże b) pozytywne stałe oddziaływanie po zrealizowaniu działania c) poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców d) stała e) nie dotyczy	S: brak T: brak	Brak

5.6. Wpływ postanowień dokumentu na środowisko oraz proponowane działania kompensujące

W tej części opracowania dokonano oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizie poddano charakter oddziaływań, do których przypisano czynności powodujące oddziaływania na środowisko. Do poszczególnych sfer oddziaływania przypisano poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Przeanalizowano ponadto prawdopodobieństwo występowania, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań. Oceniono prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych oraz prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji z umiarkowanym prawdopodobieństwem spowoduje oddziaływania na środowisko.

Dużego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać przede wszystkim w odniesieniu do powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych oraz hałasu.

Małego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać w odniesieniu do oddziaływania na bioróżnorodność, w tym podlegających ochronie gatunki roślin, grzybów i zwierząt, utrzymania dobrej jakości gleb, zagospodarowania odpadów, przestrzeni i walorów krajobrazowych oraz klimatu.

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań wynika z faktu, że powiązane jest ono w dużym stopniu z procesami inwestycyjnymi. W przypadku realizacji inwestycji niemal pewne jest, że wystąpią

chwilowe negatywne oddziaływania na środowisko, niepewna jest natomiast skala tych oddziaływań. Mniej pewne jest natomiast prawdopodobieństwo oddziaływań pośrednich, wywołanych przez powstałe w wyniku realizacji inwestycji zmiany (utworzone obiekty i nowe funkcje usługowe, zwiększona przepustowość dróg i szlaków komunikacyjnych).

Jako małe lub nawet jako brak prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko należy przewidzieć w stosunku do obszarów chronionych. Wynika to z faktu, że na tych obszarach nie będą realizowane bezpośrednio inwestycje mogące wpływać na środowisko.

Większość oddziaływań na środowisko będzie miało charakter czasowy, ograniczony do trwania inwestycji. Z reguły procesy inwestycyjne trwają do 2-3 lat. Po zakończeniu inwestycji oddziaływania znikną, czyli takie oddziaływanie będzie miało charakter jednorazowy.

Zasięg oddziaływań na środowisko będzie miał lokalny charakter. Związany będzie z realizowanymi inwestycjami. Prowadzone prace budowlane powodować będą chwilowe lub stałe zajęcie powierzchni ziemi, w tym degradację środowiska glebowego. Skutki prowadzonych prac mogą być odczuwane w najbliższym sąsiedztwie poprzez emisję pyłów i zanieczyszczeń gazowych oraz hałas. Do środowiska wodnego dostawać się mogą zanieczyszczenia wskutek spływu powierzchniowego. W ten sposób zanieczyszczenia mogą migrować także na inne obszary. Powstałe uciążliwe dla środowiska obiekty, głównie przemysłowe generować będą również negatywne oddziaływania głównie w najbliższym sąsiedztwie. Mogą dodatkowo wpływać na bilans CO₂, choć zasadniczo w niedużej skali.

Większość skutków negatywnych oddziaływań charakteryzować się będzie pełną lub częściową odwracalnością. Po zakończeniu inwestycji oddziaływania znikną, więc zniknie większość negatywnych skutków. Związane to będzie także z procesami samooczyszczania, w tym powietrza atmosferycznego, środowiska glebowego i wodnego.

Ryzyko skumulowanych oddziaływań na środowisko związane może być z prowadzonymi procesami inwestycyjnymi. Potencjalnie największe ryzyko oddziaływań skumulowanych należy postrzegać w realizacji osobnych przedsięwzięć infrastrukturalnych/inwestycyjnych w tym samym czasie i/lub miejscu, co może spowodować przekroczenie norm środowiskowych, w tym czasie i/lub miejscu. Przykładem takich przedsięwzięć może być prowadzenie prac inwestycyjnych w jednym obszarze rewitalizacyjnym, w odniesieniu do kilku obiektów. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych jest jednak bardzo niskie, co wynika ze skali i zakresu planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych (przeważają nieduże przedsięwzięcia modernizacyjne).

Ze względu na małą skalę oddziaływań na środowisko, wywołanych realizacją poszczególnych zadań, oraz znaczne oddalenie od granic kraju, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych na środowisko.

W Gminnym Programie Rewitalizacji nie zdiagnozowano prawdopodobieństwa występowania ryzyka dla zdrowia ludzi, poza kwestiami związanymi z przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – pracowników wykonujących działania inwestycyjne. Należy podkreślić, iż obszary na których realizowane będą zadania rewitalizacyjne, położone są poza obszarami chronionymi.

Analizując typy realizowanych przedsięwzięć należy zwrócić uwagę, iż negatywne oddziaływania na środowisko w największym stopniu dotyczyć będą inwestycji liniowych związanych z budową, przebudową, modernizacją dróg, w tym również dróg rowerowych. Będą one realizowane między innymi na terenie miejscowości Magnice, w Kobierzycach (dotyczy inwestycji drogowych) oraz

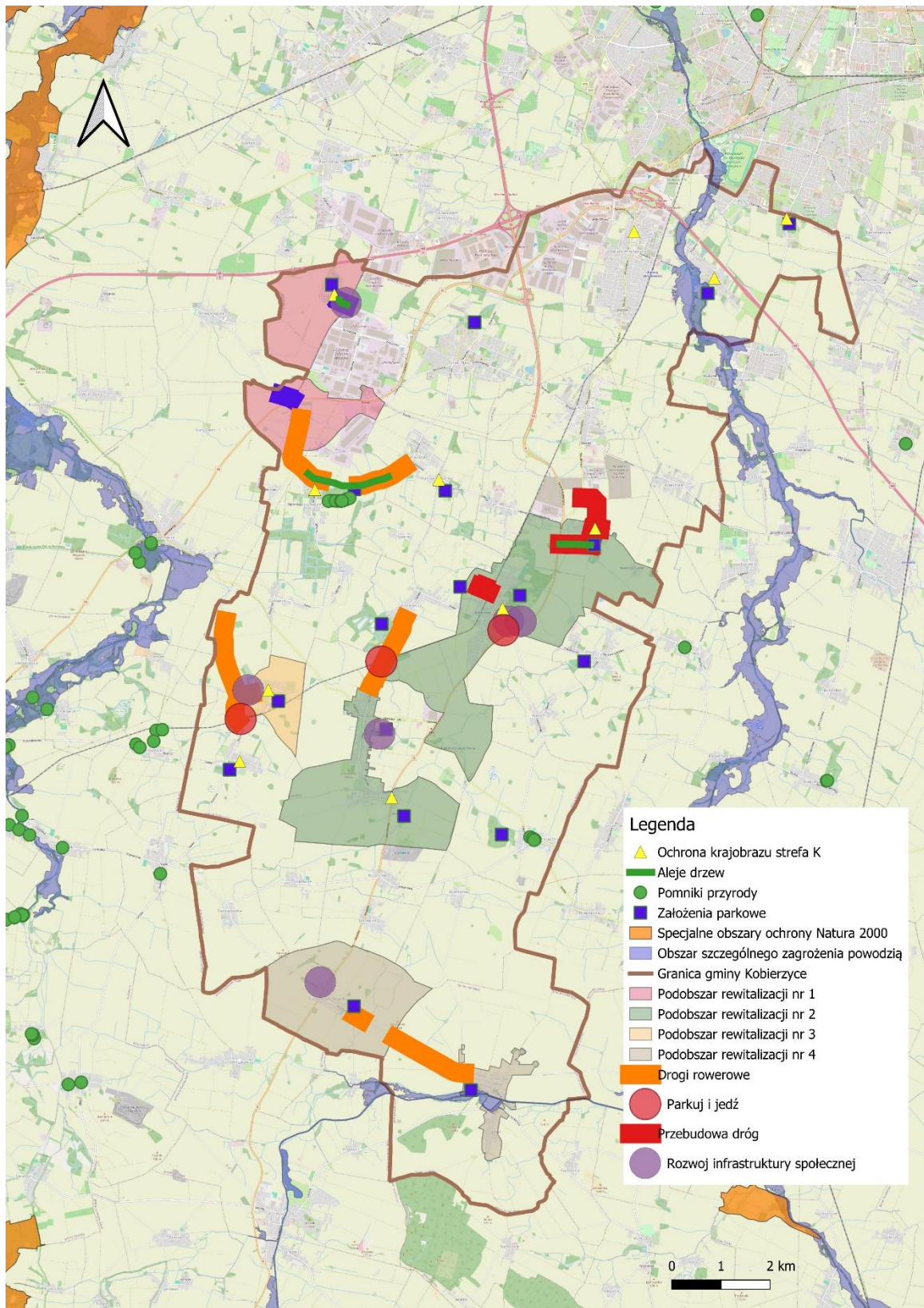
pomiędzy Małuszowem a Żernikami Małymi, pomiędzy Pustkowem Żurawskim a Żurawicami, pomiędzy Pustkowem Wilczkowskim i Tyńcem nad Ślężą, pomiędzy Wierzbicami a Królikowicami (dotyczy infrastruktury rowerowej). Powstaną przy tym trzy parkingi typu parkuj i jedź zlokalizowane w Kobierzycach, Pustkowie Żurawskim i Wierzbicach. W przypadku tych inwestycji należy podkreślić, iż część z nich można zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in. drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km. Jednocześnie inwestycje te realizowane będą poza obszarami chronionymi, w tym poza obszarem Natura 2000 (brak jest takich w gminie Kobierzyce), w znaczącym oddaleniu od pomników przyrody. Są to również parkingi wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha. Niemniej należy zwrócić uwagę, iż inwestycja związana z budową drogi rowerowej pomiędzy Małuszowem a Żernikami Małymi przebiegać będzie wzdłuż istniejącej alei drzew. Podobną sytuacją charakteryzuje się inwestycja przebudowy dróg w Magnicach. W stosunku do tych inwestycji należy jednak zwrócić uwagę na aspekt oddziaływania na przyrodę, w tym rośliny.

W Gminnym Programie Rewitalizacji ujęte są inne przedsięwzięcia, które mogą wpływać negatywnie na środowisko, niemniej skala tych oddziaływań będzie zasadniczo nieduża. Dotyczą one głównie inwestycji budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury społecznej, w tym budowy świetlic wiejskich, modernizacji i rozbudowy obiektów szkolnych, w tym boisk, terenów sportowych. Te inwestycje realizowane będą w Biskupicach Podgórnym, Kobierzycach, Wierzbicach, Pustkowie Żurawskim i Pustkowie Wilczkowskim. Zakłada się również wzmocnienie funkcji społecznych parków w Kobierzycach i Pustkowie Żurawskim. Te inwestycje nie powinny zasadniczo generować większych negatywnych oddziaływań na środowisko, między innymi ze względu na ich małą skalę.

Warto podkreślić, iż duża część przedsięwzięć rewitalizacyjnych docelowo (pośrednio) generować będzie oddziaływania pozytywne na środowisko i ludzi. Inwestycje w drogi i ścieżki rowerowe, jak też rozwój parkingów parkuj i jedź wnosić będą wkład w rozwój zrównoważonej mobilności. W Gminnym Programie Rewitalizacji przewidziano wsparcie dla działań związanych z wymianą źródeł ciepła na ekologiczne rozwiązania oraz wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii (w formie niedużych rozwiązań). Ponadto na obszarze rewitalizacji realizowane będą działania związane z edukacją ekologiczną. Wzmocnione zostaną rozwiązania odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne, w tym poprzez powstanie nowego obiektu remizy ochotniczej straży pożarnej w Pustkowie Wilczkowskim.

Zaplanowane działania inwestycyjne w Gminnym Programie Rewitalizacji nie będą realizowane na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

MAPA 6. LOKALIZACJA WYBRANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH NA TLE FORM OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU I ŚRODOWISKA W GMINIE KOBIERZYCE

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, utrzymania dobrej jakości gleb, zagospodarowanie odpadów

Prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje drogowe, inwestycje związane z obiektami budowlanymi wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu, przeobrażenia powierzchni ziemi, zorganizowania terenu budowy oraz dojazdu do niego należy zaliczyć do przedsięwzięć, które w szczególny sposób wpływać mogą na powierzchnię ziemi oraz degradację gleb. Docelowo wpływ na powierzchnię ziemi związany będzie z powstaniem wielkopowierzchniowych obiektów powodujących trwałe zajęcie powierzchni ziemi. Do tych obiektów należy zaliczyć parkingi i drogi dojazdowe. Ww. działania mogą spowodować bezpośrednie oddziaływania mechaniczne na powierzchnię ziemi, w tym jej przemieszczanie, zagęszczania i ostatecznie zajęcie przez powstałą infrastrukturę.

Mając na uwadze to, że wpływ na środowisko wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych z budową nowej infrastruktury lub modernizacją istniejącej, jak również późniejsze funkcjonowanie tej infrastruktury, wśród rozwiązań mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wskazać należy przede wszystkim na właściwą lokalizację działań np. na obszarach pozbawione szczególnych walorów przyrodniczych, unikanie lokalizacji wymagających znacznych zmian ukształtowania terenu oraz wywołujących konflikty przestrzenne, w tym degradację krajobrazu lub utratę produktywności gleb wyższych klas bonitacyjnych, zachowanie śródpolnych ekosystemów jako lokalnych centrów różnorodności biologicznej. Istotne jest również odpowiednie zorganizowanie procesu inwestycyjnego, w tym również odpowiedniego zagospodarowania powstałych odpadów.

Wody podziemne i powierzchniowe

Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, która miała na celu zidentyfikowanie tych JCWP, które z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych mogą nie osiągnąć ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zidentyfikowane JCWP rzeczne, w przypadku których ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest wysokie, wymagają wprowadzenia działań uzupełniających zorientowanych na ograniczenie lub całkowitą redukcję występujących w nich presji.

Wg danych GIOŚ część wód rzecznych charakteryzowała się umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry ustala cele środowiskowe.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;

- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW (sztucznych i silnie zmienionych części wód), którym w konsekwencji nadano status NAT (naturalnych części wód), jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.¹¹

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce zasadniczo nie ujęto większej skali działań mających na celu poprawę stanu wód powierzchniowych, m. in. takich jak rozwój systemów retencji, rozwój sieci kanalizacyjnej. Kwestia zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy związana jest również z ich migracją. Wpływ na jakość wód może mieć spływ powierzchniowy, w tym z terenów spoza terenu gminy. Stąd ważna jest współpraca ponadlokalna.

Mając na uwadze przewidywaną skalę oraz zakres inwestycji, które mogą wpłynąć na stan wód nie prognozuje się wystąpienia sytuacji, w której realizacja ustaleń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych przedstawionych w Planie gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Odry.

Mając na uwadze charakterystykę działań przewidzianych do realizacji w Programie zaleca się zwracanie uwagi i zachowanie ostrożności podczas prowadzenia inwestycji. Należy odpowiednio zabezpieczyć teren budowy, unikać przedostawania się do środowiska glebowego płynów eksploatacyjnych, paliw i innych szkodliwych substancji. Należy zabezpieczyć teren przed możliwością niekontrolowanego spływu powierzchniowego i erozji powierzchni ziemi.

Konieczne jest stałe monitorowanie wód powierzchniowych przez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód zgodnie z ramową dyrektywą wodną.

¹¹ Za: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Powietrze atmosferyczne

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce może powodować negatywny wpływ na standardy powietrza w ujęciu lokalnym (wpływ chwilowy i lokalny). Dotyczy to przede wszystkim zadań o charakterze inwestycyjnym, których realizacja może powodować emisję gazów i pyłów do atmosfery.

Realizacja Programu może w następujących sposób wpływać na emisję pyłów i gazów do powietrza:

- Prace budowlane mogą niekorzystnie wpływać na jakość powietrza, zarówno w skutek zanieczyszczeń gazowych (spaliny), jak też pyłowych – mając na uwadze znaczną liczbę planowanych w ramach Programu zadań inwestycyjnych, prognozuje się, że punktowo emisja pyłów i zanieczyszczeń gazowych może być zauważalna i może wpływać negatywnie na najbliższe otoczenia, w tym ludzi wykonujących prace budowlane. Nie przewiduje się natomiast istotnej zmiany parametrów powietrza w wyniku realizacji tych zadań. Należy przestrzegać zasad BHP oraz minimalizować ryzyko zanieczyszczeń powietrza, m. in. poprzez zabezpieczanie placów budowy, np. poprzez przykrycie materiałów, polewanie dróg dojazdowych wodą w celu zapobiegania pyleniu, utrzymywania w dobrym stanie maszyn i urządzeń (emisja spalin).
- Funkcjonowanie nowych obiektów budowlanych/ układów komunikacyjnych – w tym emisja gazów cieplarnianych oraz pyłów związanych z tzw. niską emisją. Istotne przy realizacji inwestycji jest stosowanie rozwiązań, które wpływać będą pozytywnie na powietrze atmosferyczne, np. prowadzenie termomodernizacji obiektów budowlanych, wymianę lub stosowanie oświetlenia na energooszczędne w tych obiektach, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii lub zastosowanie nowoczesnych urządzeń grzewczych o wyższej sprawności.

Hałas

Wpływ na chwilowe pogorszenie się warunków akustycznych może mieć realizacja większości przedsięwzięć inwestycyjnych, w których wykorzystywany jest ciężki i specjalistyczny sprzęt generujący hałas.

Do przedsięwzięć, które mogą pozytywnie wpływać na klimat akustyczny można wymienić następujące:

- Planowanie przestrzenne i zarządzanie zagospodarowaniem terenu z uwzględnieniem problemów akustycznych, np. poprzez ustalanie obszarów ograniczonego użytkowania,
- Rozwój systemów transportowych, w tym: budowa dróg alternatywnych, wyznaczenie stref ruchu uspokojonego, wprowadzenie stref ograniczonego hałasu, poprawa płynności potoku ruchu pojazdów poprzez wprowadzenie systemu inteligentnej sygnalizacji świetlnej, planowanie ruchu, w tym: ograniczenie ruchu, ograniczenie prędkości, wprowadzenie ograniczeń dla ruchu pojazdów ciężkich, zakazy lub ograniczenia ruchu w porze nocnej, wspieranie przyjaznej środowisku komunikacji miejskiej, budowę ścieżek rowerowych

i wspieranie komunikacji pieszej, wprowadzenie systemu stref płatnego parkowania, wspieranie cichego transportu.

Przedsięwzięcia techniczne, pozwalające na redukcje emisji i immisji hałasu to:

- Rozwiązania ograniczające hałas pochodzący od infrastruktury komunikacyjnej, w tym: Zastosowanie cichych nawierzchni drogowych, zastosowanie podtorowych rozwiązań tłumiących, szlifowanie szyn oraz kół pojazdów kolejowych, spawanie łącz szynowych, rozwiązania zmniejszające hałas infrastruktury szynowej na mostach i wiaduktach,
- Rozwiązania ograniczania hałasu samochodowego (jako głównego źródła hałasu), w tym: redukcja hałasu przez zastosowanie cichych opon, zapewnienie kontroli warunków homologacji pojazdów (w zakresie emisji dźwięku), wyciszanie samochodów,
- Ograniczanie propagacji dźwięku, w tym: zastosowanie ekranów akustycznych, zastosowanie półtuneli akustycznych, zastosowanie przykryć źródeł dźwięku, odpowiednie ukształtowanie zabudowy oraz terenu w pobliżu źródeł hałasu, zastosowanie absorbujących powierzchni np. w pobliżu torowisk,
- Rozwiązania ograniczania hałasu w punkcie odbioru, w tym: zastosowanie okien o odpowiedniej izolacyjności, podwyższenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych, zastosowanie rozwiązań z dziedziny kształtowania architektonicznego budynku.

Do pozostałych przedsięwzięć wpływających pozytywnie na ograniczenie hałasu należą:

- Rozwiązania legislacyjne, w tym: limity emisji dźwięku przez źródła, pozwolenia i decyzje, zmiany funkcji budynków, ekonomiczne środki ograniczania hałasu.

Obszarowa ochrona przyrody, bioróżnorodność, rośliny, grzyby, zwierzęta

Nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla obszarów chronionych. Wśród ewentualnych zagrożeń dla bioróżnorodności należy wymienić następujące rodzaje działań:

- Wpływ na bioróżnorodność należy rozpatrywać w przypadku powierzchniowych inwestycji. Kluczowe zatem jest stwierdzenie wpływu tych inwestycji na lokalne uwarunkowania przyrodnicze oraz na lokalną bioróżnorodność. Konieczne będzie zatem przeprowadzenie stosownych inwentaryzacji przyrodniczych.
- Mając na uwadze budowę i przebudowę dróg, należy zwrócić uwagę, że drzewa oraz krzewy wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy

wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew. (Suchocka M., 2016, Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa).

- Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001, tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.
- W związku z remontami/modernizacjami i termomodernizacją budynków należy uwzględnić ich potencjalny wpływ na siedliska chronionych gatunków ptaków, np. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Należy w przypadku tych działań wdrażać działania minimalizujące i kompensujące negatywny wpływ na zwierzęta. Zaleca się przed podjęciem prac przeprowadzenie inwentaryzacji budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

Przy realizacji działań ujętych w Programie należy uwzględnić ogólne zasady realizacji inwestycji, mając na uwadze ochronę gatunkową roślin, zwierząt, grzybów.

Zaleca się uwzględnienie kwestii ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych. Przykładem dobrej praktyki jest rozwiązanie zaproponowane w stanowisku Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu w sprawie ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych.

Konieczne jest właściwe planowanie i prowadzenie robót. W przypadku nieodpowiedniego ich wykonywania może dochodzić do naruszania zakazów wymienionych w § 7 rozporządzenia, m.in. zabijania i okaleczania ptaków lub nietoperzy, niszczenie ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy). Także umyślne płoszenie i niepokojenie ww. gatunków jest dla nich zagrożeniem, gdyż prowadzi może, m.in. do porzucenia lęgów przez osobniki rodzicielskie. Dodatkowo przeprowadzone zamierzenia remontowe mogą uniemożliwić w przyszłości zakładanie gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki) lub też sprawić, że dane obiekty nie będą nadawały się w przyszłości do wykorzystania jako miejsca odpoczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń wcześniej przez nie wykorzystywanych).

Najdogodniejszym terminem prowadzenia termomodernizacji obiektów budowlanych jest okres od 16 października do 28 lutego, przypadający poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt. W tym

czasie wykonawca prac może, bez zezwolenia, zabezpieczyć wszelkie szczeliny i otwory wentylacyjne budynku przed zajęciem ich przez zwierzęta i nie dopuścić do założenia gniazd i przeprowadzenia lęgów przez ptaki w następnym sezonie.

Przed przystąpieniem do wykonywania przedmiotowych prac w terminie od 1 marca do 15 października należy bezwzględnie:

- upewnić się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy – obserwacje dotyczące zasiedlenia budynku powinny zostać przeprowadzone przez eksperta ornitologa i chiropterologa w okresie możliwie najkrótszym poprzedzającym planowaną inwestycję, tak aby uniknąć przykrych konsekwencji wstrzymania prac,
- w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy ekspert powinien wskazać dokładne miejsca ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta. W momencie gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do nich, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, czy też postaci młodocianych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania, przed przystąpieniem do prac, zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody, wydawanego w trybie art. 56 ustawy. Jednakże przypadki takie należy traktować jako wyjątkowe, nie zaś jako zasadę w procesie inwestycyjnym. Uzyskanie ww. zezwolenia nie jest wymagane w przypadku usuwania, w okresie od dnia 16 października do końca lutego, gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne, jednak pod warunkiem, iż dla planowanych czynności brak rozwiązań alternatywnych oraz gdy nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków i ich siedlisk (§ 8 ust. 2 rozporządzenia). Powyższe zezwolenie może być wydane jedynie w przypadku wystąpienia łącznie trzech warunków, tj.: braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz gdy zachodzi jedna z przesłanek wymieniona w art. 56 ust. 4 pkt od 1 do 7 ustawy. Brak spełnienia jednego z ww. warunków skutkuje odmową wydania zezwolenia,
- po przeprowadzeniu prac remontowych należy, w miarę możliwości, umożliwić ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych, poprzez stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci, np. budek lęgowych. Ich charakter, lokalizacja, parametry techniczne i zagęszczenie powinny być dobrane przez specjalistę ornitologa i chiropterologa odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej,
- w przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez jerzyki *Apus apus*, a w ramach remontu stropodach budynku ocieplono materiałami syrkami (np. przy użyciu granulatu wełny mineralnej, granulatu styropianu fibry celulozowej), należy całkowicie zrezygnować z pozostawiania otwartych otworów do stropodachów, gdyż materiały użyte do izolacji są niebezpieczne dla tego gatunku.¹²

¹² Źródło: Stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu w sprawie ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych

Przestrzeń i walory krajobrazowe

Krajobraz pełni ważną rolę w publicznych zainteresowaniach dziedzinami kultury i ekologii i sprawami społecznymi – wpływa bezpośrednio na jakość życia. Stanowi zasób sprzyjający działalności gospodarczej, może przyczyniać się do tworzenia zatrudnienia. Jakość krajobrazu wpływa zasadniczo na dobrobyt ludzi i tożsamość.

Ochrona krajobrazu oznacza prowadzenie działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W powyższym aspekcie realizacja działań rozwojowych powinna uwzględniać jakość i potencjał krajobrazu.

Przewiduje się, że realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie spowoduje znaczącego oddziaływania na krajobraz. Wynika to z faktu, iż nie przewiduje się inwestycji, które wpływać będą na funkcjonalno-przestrzenne aspekty rozwoju gminy i obszaru rewitalizacji.

Mając na uwadze charakter przewidzianych do realizacji zadań oraz obecny sposób zagospodarowania przestrzeni gminy, należy podkreślić, iż realizacja Programu może powodować miejscowy lub chwilowy wpływ na krajobraz. Wpływ taki wiązać się może przede wszystkim z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych, np. poprzez powstanie placów budowy.

Klimat

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie będzie wpływać w zauważalny sposób negatywnie na zmiany klimatu. Do zadań, które mogą pogłębiać pojawiające się zagrożenia, będące pochodnymi zmian klimatu, takie jak ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.) należą te związane z powstawaniem przestrzeni obsługujących inwestycje budowlane (chwilowe oddziaływanie).

Działania przeciwdziałające zmianom klimatu w powyższym kontekście to:

- Należy minimalizować podatność na ryzyko związane z zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji.
- Ważne jest, aby działania służące ochronie przeciwpowodziowej w pierwszej kolejności wykorzystywały najmniej inwazyjne dla środowiska przyrodniczego rozwiązania, w szczególności nietechniczne metody ochrony przeciwpowodziowej.
- Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu.
- Wsparciem może być stosowanie skutecznych systemów planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Przewidziane do realizacji działania mogą generować powstawanie pól elektromagnetycznych, co związane jest przede wszystkim z podłączeniem do zasilania energetycznego tworzonych obiektów infrastruktury (głównie obiekty infrastruktury społecznej), w tym z wykorzystaniem OZE. Skala tych oddziaływań będzie zasadniczo niewielka. Potwierdzają to dostępne wyniki badań wykonanych w przypadku instalacji związanych z OZE. Wykazano, że narażenie pracowników jest w granicach wymagań prawa pracy.

Zasoby naturalne

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie przewidziano realizacji działań, które bezpośrednio dotyczą gospodarowania lub zużywania zasobów naturalnych. W Programie przewidziano co prawda realizację działań inwestycyjnych, np. modernizacji dróg. Te działania spowodują zużycie zasobów naturalnych, takich jak kruszywa drogowe, paliwo do pojazdów. Niemniej jednak skala inwestycji nie spowoduje znaczącego wpływu na stan tych zasobów.

Zabytki

Mając na względzie niedużą skalę działań, które mają charakter inwestycyjny oraz fakt, że przedsięwzięcia realizowane przez Gminę ograniczają się do infrastruktury zarządzanej przez nią, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obiekty zabytkowe.

Dobra naturalne

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie będzie miała wpływu na zasoby dóbr materialnych. Inwestycje realizowane przez Gminę i innych partnerów związane będą z już istniejącym układem funkcjonalnym. Nie zakłada się zajmowania terenów, przestrzeni, które powodować będą ubytki lub straty w dobrach materialnych. Także skutki prowadzonych działań inwestycyjnych nie spowodują szkód w dobrach materialnych.

Ludzie

Realizacja założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce co do zasady pozytywnie wpłynie na mieszkańców. Poprawi się przede wszystkim jakość i dostępność usług publicznych, w tym związanych z pomocą społeczną. Zakłada się ponadto realizację działań na rzecz ochrony środowiska, w tym przeciwdziałania zmianom klimatu. Negatywny wpływ na ludzi związany będzie z procesami inwestycyjnymi, powodujący chwilowe negatywne oddziaływania.

5.7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Zrównoważony rozwój jest przedmiotem szczególnego zaangażowania Unii Europejskiej oraz zasadą leżącą u podstaw wszelkich polityk i działań Unii. Celem Unii Europejskiej jest stworzenie społeczeństwa opartego na wolności, demokracji i poszanowaniu podstawowych praw oraz wspierającego równość szans i solidarność w ramach pokoleń i pomiędzy nimi.

Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju (The World Commission on Environment and Development) zdefiniowała zrównoważony rozwój jako rozwój zaspokajający obecne potrzeby bez uszczerbku dla możliwości przyszłych pokoleń zaspokajania swych własnych potrzeb¹³.

Celem zrównoważonego rozwoju jest ciągła poprawa jakości życia zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń, a także zapewnienie możliwości utrzymania pełnej różnorodności form życia na Ziemi.

Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. pod nazwą „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” definiuje cele zrównoważonego rozwoju:

- Cel 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie
- Cel 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo
- Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt
- Cel 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie
- Cel 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt
- Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi
- Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie
- Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi
- Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność
- Cel 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami
- Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu
- Cel 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

¹³ Źródło: Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju

- Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom
- Cel 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony
- Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej
- Cel 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu
- Cel 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.¹⁴

Warto podkreślić, iż rewitalizacja w szczególny sposób wpisuje się w zasady zrównoważonego rozwoju. Zakłada się bowiem wyprowadzenie ze stanu zdegradowanego wybranej przestrzeni gminy, a działania rewitalizacyjne koncentrują się zarówno na mieszkańcach, jak też przestrzeni.

Kolejnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest **Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek**, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ, którą prowadzono nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. Najistotniejszą częścią dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska jest część II pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”, w której to części jest 14 rozdziałów dotyczących potrzeby badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarcom itd.

Najważniejsze założenia i cele Agendy XXI to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka,
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast),
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom),
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych,
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi,
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi,
- powstrzymanie niszczenia lasów,
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich,
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania),
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy,
- edukacja ekologiczna¹⁵.

¹⁴ Źródło: „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”

¹⁵ Źródło: Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek

Wśród ww. założeń, w kontekście Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce, szczególne znaczenie posiadają działania aktywizujące społeczność lokalną, podnoszenie atrakcyjności funkcji mieszkaniowych, a także dostosowanie przestrzeni miejskiej do zmian klimatu.

Wyrazem dążenia do przeciwdziałania zmianom klimatu oraz degradacji środowiska jest tzw. Zielony Ład, czyli jedna z kluczowych polityk Unii Europejskiej. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań umożliwiających bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń.

Zakłada się, że do 2050 r. UE stanie się kontynentem neutralnym dla klimatu. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało działań we wszystkich sektorach gospodarki, takich jak:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska,
- wspieranie innowacji przemysłowych,
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego,
- obniżenie emisyjności sektora energii,
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków,
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

UE zapewni wsparcie finansowe i pomoc techniczną dla ludzi, przedsiębiorstw i regionów najbardziej odczuwających skutki przejścia na gospodarkę ekologiczną. Służyć temu będzie mechanizm sprawiedliwej transformacji, w ramach którego najbardziej dotknięte regiony mają otrzymać 100 mld euro w latach 2021–2027.¹⁶

Nadrzędnym prawem w Polsce jest konstytucja i do jej zapisów odnoszone są wszystkie pozostałe dokumenty prawne. Przyjęta w 1997 r. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** stwierdza, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) ustala także, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).¹⁷

16 lipca 2019 roku Rada Ministrów przyjęła "Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze.

PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

PEP2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki

¹⁶ Za: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl, dostęp 04.05.2020

¹⁷ Źródło: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost z SOR.

Cele szczegółowe PEP 2030 stanowią odpowiedź na zdiagnozowane najważniejsze trendy w obszarze środowiska.

TABELA 9. CELE PEP 2030

Lp.	Trendy	Cele
1.	Przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi	Cel szczegółowy I. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
2.	Zwiększająca się konkurencja o zasoby	Cel szczegółowy II. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
3.	Rosnąca presja na ekosystemy	Cel szczegółowy III. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
4.	Nasilające się skutki zmian klimatu	Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa
5.	Wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska	Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

W PEP 2030 określono następujące kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,

- Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Mając na uwadze ww. cele nadrzędne, trendy związane ze środowiskiem oraz specyfikę przestrzeni gminy Kobierzyce oraz obszaru rewitalizacji za najważniejsze wyzwania w zakresie środowiskowym należy uznać kwestie ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji, aktywną adaptację do zmian klimatycznych, ochronę i wykorzystanie walorów przyrodniczych, rozwój zrównoważonej komunikacji i transportu oraz przede wszystkim poprawę jakości powietrza atmosferycznego.

Działania ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji przyczynić będą się do zachowania bioróżnorodności oraz zmniejszania negatywnej presji na środowisko i przyrodę (tereny zielone).

Wymiar środowiskowy ujęty w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce jest szczególnie widoczny w działaniach odnoszących się do przeciwdziałania zmianom klimatu.

5.8 Podsumowanie oddziaływania na środowisko

Aby dokonać ostatecznej odpowiedzi na pytanie: „czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko?”, dokonano analizy zapisów zadań, w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce zdiagnozowano działania, które można zakwalifikować do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do tych przedsięwzięć zaliczyć można następujące działania:

- 3A. Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na trasie Wierzbice – Królikowice na odcinku Małuszów - Krzyżowice - Żerniki Małe,
- 4A. Budowa infrastruktury obsługującej podróżnych wraz z parkingiem typu Park&Ride w miejscowości Kobierzyce,
- 5A. Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z drogami dla pieszych i rowerów oraz infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Wierzbice,
- Budowa parkingu typu Park&Ride oraz Bike&Ride wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz drogą dla rowerów na odcinku Solna – Pustków Żurawski – Żurawice,
- 11B. Budowa dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej na obszarze rewitalizacji,
- Budowa i oznakowanie tras rowerowych, dróg dla rowerów oraz dróg dla pieszych i rowerów na obszarze rewitalizacji.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wskazuje, iż do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.: drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do ww. przedsięwzięć zaliczyć należy także parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach innych niż obszary objęte formami ochrony przyrody (planowany parking w Kobierzycach).

Mając na uwadze powyższe można stwierdzić:

- Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce może potencjalnie spowodować wystąpienie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, głównie o charakterze lokalnym, jeśli zajdą okoliczności spełniające kryteria związane ze skalą oraz lokalizacją przedsięwzięć. Na etapie projektowania programu nie ma natomiast faktycznie możliwości określenia szczegółowego wpływu na środowisko na obszarze gminy Kobierzyce ze względu na ogólny charakter zdefiniowanych w programie rewitalizacji rozwiązań (wskazanie typu inwestycji oraz dla części przedsięwzięć ich ogólnej lokalizacji).
- Należy uznać, że Gminny Program Rewitalizacji wyznacza ramy także dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nie określa natomiast

szczegółowych rozwiązań dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym realizowane przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio z Programu wymagać powinny przeprowadzenia osobnych procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko.

- Należy podkreślić, iż realizacja postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji nie wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody, w tym również na obszary Natura 2000.
- Realizacja postanowień dokumentu pozytywnie wpłynie na środowisko, w tym poprzez rozwój zrównoważonej mobilności, wzmocnienie terenów zielonych, poprawę bezpieczeństwa publicznego.
- Celem zasadniczym Gminnego Programu Rewitalizacji jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy Kobierzyce, dlatego rekomenduje się przyjęcie tego dokumentu.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na prognozowany lokalny charakter oddziaływań, znaczne oddalenie gminy Kobierzyce od granic kraju, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ze względu na dość ogólny charakter opisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kobierzyce przedsięwzięć trudno wskazać jakie będzie ich ostatecznie oddziaływanie na środowisko. Część z przedsięwzięć i ujętych w ich ramach inwestycji może wymagać osobnej ekspertyzy oddziaływania na środowisko, prowadzonej już w ramach procesu inwestycyjnego, w tym wykonania inwentaryzacji przyrodniczej, np. w stosunku do zadań związanych z budową dróg.

Poszczególne przedsięwzięcia powinny uwzględniać aspekty środowiskowe, w szczególności zasady kompensacji przyrodniczej, czyli uwzględniać podjęcie działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej. Inwestycje powinny kierować się zasadami wyboru najlepszych dostępnych technik, czyli wyboru najbardziej efektywnych i zaawansowanych poziomów rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności. Aspekt środowiskowy poszczególnych działań powinien uwzględniać zasady ochrony środowiska polegające na racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom oraz przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

Mając na uwadze to, że wpływ na środowisko wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych przede wszystkim z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury drogowej i społecznej, jak również późniejsze funkcjonowanie tej infrastruktury, wśród rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wskazać można na:

- Właściwą lokalizację działań np. na obszarach pozbawionych szczególnych walorów przyrodniczych, unikanie lokalizacji wymagających znacznych zmian ukształtowania terenu oraz wywołujących konflikty przestrzenne, w tym degradację krajobrazu lub utratę produktywności gleb wyższych klas bonitacyjnych, zachowanie śródpolnych ekosystemów jako lokalnych centrów różnorodności biologicznej.
- Właściwą lokalizację i konstrukcję infrastruktury komunikacyjnej/dojazdowej (przy uwzględnieniu aspektów środowiskowych).
- Stosowanie innych metod ograniczania negatywnych wpływów powstałej infrastruktury na różnorodność biologiczną (tworzenie stanowisk i siedlisk zastępczych, ogrodzenia ochronne, nasadzenia zieleni, ograniczenia prędkości, odstraszenie zwierząt).
- W przypadku prac modernizacyjnych i remontowych przeprowadzenie inwentaryzacji pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów.
- Dostosowanie terminów prowadzenia prac budowlanych do terminów migracji, rozrodu i wychowu młodych poszczególnych grup zwierząt.
- Stosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych.
- Odpowiednią organizację zaplecza budowy na etapie realizacji inwestycji, w celu zapobiegania przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

- W stosunku do działań związanych z ochroną wód i atmosfery stosowanie nowoczesnych rozwiązań, najlepszych dostępnych technik, które ograniczą będą negatywne oddziaływania działalności gospodarczej.
- Rozpoznanie archeologiczne obszaru inwestycji.
- Dostosowanie intensywności i sposobów wykorzystania obiektów do charakteru obiektu i jego przepustowości.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce jest dokumentem, który wskazuje optymalną ścieżkę działań na etapie tworzenia, mający na celu aktywizację społeczną i rewitalizację przestrzenno-funkcjonalną wybranych części gminy. Jest dokumentem o pewnym stopniu ogólności biorąc pod uwagę opis inwestycji. Możliwe jest przy tym wskazanie przede wszystkim skali przedsięwzięcia i lokalizacji, brak jest natomiast szczegółów technicznych dotyczących danych inwestycji.

Podsumowując, należy stwierdzić, że propozycje działań ujęte w dokumencie wydają się być optymalnymi rozwiązaniami. Rozwiązania alternatywne można rozważyć w przypadku uszczegóławiania realizacji poszczególnych inwestycji, np. co do sposobu prowadzenia prac budowlanych, lokalizacji zadania, wyboru technologii.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Celem prognozy było ustalenie, czy zapisy projektowanego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres interwencji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kobierzyce wyznaczają przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Analiza zapisów treści przedsięwzięć jest kluczowa dla oceny skutków realizacji programu na środowisko.

Oceniając wpływ projektowanego dokumentu na środowisko istotne było przedstawienie stanu środowiska na terenie gminy Kobierzyce. Informacja ta stanowi bowiem swoisty punkt odniesienia. Ocenic należy bowiem, czy stan ten ulegnie zmianie wskutek realizacji założeń dokumentu.

Oceniając stan środowiska na terenie gminy Kobierzyce należy zwrócić uwagę na problemy chwilowego złego stanu powietrza, który spowodowany jest przez sektor komunalno-bytowy i częściowo przez transport. Do problemów należy zaliczyć także kwestie hałasu. Istotnym problemem jest zły stan wód powierzchniowych.

Na terenie gminy nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody. Formy ochrony przyrody związane są z 5 pomnikami przyrody. Istotne znaczenie dla bioróżnorodności mają założenia parkowe i nieliczne obszary leśne, jak też doliny rzeczne. Nieduża część gminy położona jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Są to miejscowości położone wzdłuż rzeki Ślęzy. Część miejscowości gminy objęta jest ochroną krajobrazową.

Mając na uwadze konieczność eliminowania wybranych problemów dla środowiska oraz zdrowia ludzi Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce przewiduje realizację przedsięwzięć, które będą charakteryzowały się pozytywnym oddziaływaniem na środowisko, wspierać będą zrównoważony rozwój oraz wносить wkład we wdrażanie wspólnotowego prawa w dziedzinie ochrony środowiska. Dotyczy to przedsięwzięć związanych z poprawą jakości powietrza, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w ogrzewaniu obiektów, przedsięwzięć związanych ze zwiększaniem odporności na zmiany klimatu, m. in. dot. terenów zielonych, rozwoju zrównoważonej mobilności.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych w Programie działań utrudni m. in. kształtowanie mobilności, opierającej się na niskoemisyjnych rozwiązaniach. Nie pozwoli w odpowiednim zakresie rozwijać odporność na czynniki kryzysowe.

Brak realizacji Programu wpłynie również na aspekty związane z jakością życia. Na obszarze rewitalizacji nadal dominować będą rozwiązania nieefektywne pod względem oszczędzania energii. Nie dojdzie do skutku szereg działań modernizacyjnych infrastruktury społecznej, które służyć będą mieszkańcom i środowisku. Nie dojdzie do skutku realizacja działań na rzecz rozwoju terenów zielonych.

Realizacja wybranych przedsięwzięć inwestycyjnych może powodować negatywne oddziaływania na środowisko. Dotyczy to między innymi wpływu na powierzchnię ziemi, powietrze, hałas i wody powierzchniowe. Małego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy

oczekiwać w odniesieniu do oddziaływania na bioróżnorodność, w tym podlegających ochronie gatunki roślin, grzybów i zwierząt, utrzymania dobrej jakości gleb, zagospodarowania odpadów, przestrzeni i walorów krajobrazowych oraz klimatu.

Negatywne oddziaływania na środowisko w największym stopniu towarzyszyć będą inwestycjom liniowym związanym z budową, przebudową, modernizacją dróg, w tym również dróg dla rowerów. Inwestycje drogowe realizowane będą między innymi na terenie miejscowości Magnice, w Kobierzycach. Inwestycje w drogi dla rowerów realizowane będą między Małuszowem i Żernikami Małymi, Pustkowem Żurawskim i Żurawicami, Pustkowem Wilczkowskim i Tyńcem nad Ślężą oraz Wierzbicami i Królikowicami. Powstaną przy tym parkingi typu parkuj i jedź zlokalizowane w Pustkowie Żurawskim, Wierzbicach oraz w Kobierzycach. W przypadku tych inwestycji należy podkreślić, iż część z nich można zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in. drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km. Jednocześnie inwestycje te realizowane będą poza obszarami chronionymi, w tym poza obszarami Natura 2000 (brak jest takich w gminie Kobierzyce), w znaczącym oddaleniu od pomników przyrody. Niemniej należy zwrócić uwagę, iż inwestycja związana z budową drogi rowerowej pomiędzy Małuszowem a Żernikami przebiegać będzie wzdłuż istniejącej alei drzew. Podobną sytuacją charakteryzuje się inwestycja przebudowy dróg w Magnicach. W stosunku do tych inwestycji należy zwrócić uwagę na aspekt oddziaływania na przyrodę, w tym rośliny.

W Gminnym Programie Rewitalizacji ujęte są inne przedsięwzięcia, które mogą wpływać negatywnie na środowisko, niemniej skala tych oddziaływań będzie zasadniczo nieduża. Dotyczą one głównie inwestycji budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury społecznej, w tym budowy świetlic wiejskich, modernizacji i rozbudowy obiektów szkolnych, w tym boisk, terenów sportowych. Te inwestycje realizowane będą w Biskupicach Podgórnych, Kobierzycach, Wierzbicach, Pustkowie Żurawskim i Pustkowie Wilczkowskim. Zakłada się wzmocnienie funkcji społecznych parków w Kobierzycach i Pustkowie Żurawskim. Te inwestycje nie powinny zasadniczo generować większych negatywnych oddziaływań na środowisko, między innymi ze względu na ich małą skalę.

Warto podkreślić, iż duża część przedsięwzięć rewitalizacyjnych docelowo (pośrednio) generować będzie oddziaływania pozytywne na środowisko i ludzi. Inwestycje w drogi dla rowerów, jak też rozwój parkingów parkuj i jedź wnosić będą wkład w rozwój zrównoważonej mobilności. W Gminnym Programie Rewitalizacji przewidziano wsparcie dla działań związanych z wymianą źródeł ciepła na ekologiczne rozwiązania oraz wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii (w formie niedużych rozwiązań). Na obszarze rewitalizacji realizowane będą działania związane z edukacją ekologiczną. Na obszarze rewitalizacji poprawi się bezpieczeństwo publiczne, w tym poprzez powstanie nowego obiektu remizy ochotniczej straży pożarnej w Pustkowie Wilczkowskim.

Zaplanowane działania inwestycyjne w Gminnym Programie Rewitalizacji nie będą realizowane na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Należy uznać, że Gminny Program Rewitalizacji wyznacza ramy dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nie określa natomiast szczegółowych rozwiązań dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym realizowane przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio z Programu wymagać powinny przeprowadzenia osobnych procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko. Należy podkreślić, iż realizacja postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji nie wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody,

w tym również na obszary Natura 2000. Realizacja postanowień dokumentu pozytywnie wpłynie na środowisko, w tym poprzez rozwój zrównoważonej mobilności, wzmocnienie terenów zielonych, poprawę bezpieczeństwa publicznego. Celem zasadniczym Gminnego Programu Rewitalizacji jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy Kobierzyce.

Mając na uwadze to, że wpływ na środowisko wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych przede wszystkim z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury drogowej i społecznej, jak również późniejszym funkcjonowaniem tej infrastruktury, należy zaplanować realizację rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Rozwiązania alternatywne w stosunku do zaproponowanych w dokumencie można rozważyć w przypadku uszczegóławiania realizacji poszczególnych inwestycji, np. co do sposobu prowadzenia prac budowlanych, lokalizacji zadania, wyboru technologii.

Przy realizacji działań ujętych w Programie należy uwzględnić ogólne zasady realizacji inwestycji, mając na uwadze ochronę gatunkową roślin, zwierząt, grzybów. Ponadto zaleca się uwzględnienie rekomendacji w zakresie ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych.

10. Literatura i materiały źródłowe

Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2022-2025

Centralny rejestr form ochrony przyrody

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017 Rok

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Warszawa, 2019

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2016

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Warszawa, 2019 rok

Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. pod nazwą „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”

Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim, Raport za 2022 rok

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, (Dz.U. 2022 poz. 2380)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów(Dz.U. 2014 poz. 1408)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do Roku 2020

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kobierzyce

Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336)

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094)

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz.U. 2023 poz. 1478)

11. Spis rysunków i tabel

Mapa 1. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Kobierzyce.....	7
Mapa 2. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Kobierzyce.....	22
Mapa 3. Mapa przedstawiająca Średni Dobowy Ruch Roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich w GPR 2020/21 – wycinek mapy.....	29
Mapa 4. Pomniki przyrody i założenia parkowe w gminie Kobierzyce.....	33
Mapa 5. Strefy „K” ochrony krajobrazu w gminie Kobierzyce.....	35
Mapa 6. Lokalizacja wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na tle form ochrony przyrody, krajobrazu i środowiska w gminie Kobierzyce	58
Tabela 1. Podstawowe dane opisujące obszar rewitalizacji w gminie Kobierzyce	8
Tabela 2. cele i kierunki rewitalizacji w gminie Kobierzyce.....	9
Tabela 3. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w gminie Kobierzyce.....	12
Tabela 4. Główne zbiorniki wód podziemnych na terenie gminy Kobierzyce.....	23
Tabela 5. Jednolite części wód podziemnych na terenie gminy Kobierzyce	24
Tabela 6. Wybrane wyniki jakości powietrza dla strefy dolnośląskiej	26
Tabela 7. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Kobierzyce.....	31
Tabela 8. Ocena wpływu na środowisko przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	42
Tabela 9. Cele PEP 2030	70

Wrocław, 13.02.2024

Mgr inż. Marek Karłowski (imię i nazwisko Autora prognozy)

Instytut Badawczy IPC Spółka z o.o.

Ul. Ostrowskiego 9

53-328 Wrocław

**OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU
WYMAGAŃ, KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST.2 USTAWY OOŚ**

Oświadczam, iż jako Autor prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu pod nazwą „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce”, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tj. posiadam ukończone w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie o kierunku ochrony środowiska. Ponadto jestem autorem minimum 5 prognoz oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

podpis Autora prognozy